

Udenrigspolitisk redegørelse 2012

ved Formanden for Naalakkersuisut

INDLEDNING	6
DEL 1 – NAALAKKERSUISUTS TVÆRGÅENDE UDENRIGSPOLITIK	8
1. RIGSFÆLLESSKABETS FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK	9
1.1. RIGSMØDER	9
1.2. ADMINISTRATIV SAMARBEJDSAFTALE MELLEM SELVSTYRET OG UDENRIGSMINISTERIET	9
1.3. ARKTISK STRATEGI	9
1.4. DET ØKONOMISK-TEKNISKE SAMARBEJDE I JOINT COMMITTEE	10
1.4.1. <i>Aftalegrundlaget</i>	10
1.4.2. <i>Arbejdet i Joint Committee i 2011</i>	11
1.5. PERMANENT COMMITTEE VEDR. AMERIKANSK MILITÆR TILSTEDEVÆRELSE I GRØNLAND	12
1.6. HAVRETSKONVENTIONEN OG KONTINENTALSOKKELPROJEKTET	12
2. DET ARKTISKE SAMARBEJDE	13
2.1. FORMANDSKABET FOR ARKTISK RÅD	13
2.2. ARBEJDSGRUPPEN VEDRØRENDE BÆREDYGTIG UDVIKLING (SDWG)	13
2.3. SAMARBEJDE MED CANADA	14
2.3.1. <i>Tartupaluk - Hans Ø</i>	14
3. NORDISK SAMARBEJDE	15
4. DET EUROPÆISKE SAMARBEJDE – EU	17
4.1. EU INSTITUTIONERNES SYN PÅ GRØNLAND OG ARKTIS	17
4.2. FORNYELSE AF SAMARBEJDET MED EU	17
4.3. AFTALERELATIONERNE MELLEM EU OG GRØNLAND	17
4.3.1. <i>Partnerskabsaftalen mellem den Europæiske Union og Grønland</i>	18
4.3.2. <i>Samarbejdet i Oversøiske Lande og Territorier (OLT)</i>	19
4.4. EU PROGRAMMER	20
4.4.1. <i>Programsamarbejde via ERDF – Northern Periphery Programme (NPP)</i>	20
4.4.2. <i>Programsamarbejde via OLT – FP 7, LLP, CIP, Culture og Media</i>	21
4.5. ØVRIGE SAMARBEJDSOMRÅDER MELLEM GRØNLAND OG EU	21
4.5.1. <i>EU's Arktiske politik</i>	21
4.5.2. <i>Kimberley processen (KP)</i>	21
5. DET GLOBALE SAMARBEJDE – FN	23
5.1. FN'S MENNESKERETTIGHEDSRÅD	23
5.2. FN'S PERMANENTE FORUM FOR OPRINDELIGE FOLKS ANLIGGENDER	23
5.3. FN'S DEKLARATION OM OPRINDELIGE FOLKS RETTIGHEDER.....	24
5.4. FN'S SPECIALRAPPORTØR FOR OPRINDELIGE FOLK	24
5.5. EKSPERTMEKANISME FOR OPRINDELIGE FOLKS RETTIGHEDER.....	25
5.6. VERDENSKONFERENCE OM OPRINDELIGE FOLK.....	25
5.7. POLITIK FOR UDVIKLINGSSAMARBEJDE	26
5.8. WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION (WIPO).....	27

6.	UDENRIGSHANDELSPOLITIK.....	29
6.1.	BILATERALE HANDELSRELATIONER.....	29
6.1.1.	<i>Ruslands forbud imod indførsel af Sælskind.....</i>	30
6.2.	PLURILATERALE HANDELSRELATIONER.....	30
6.2.1.	<i>Veterinæraftale med EU.....</i>	30
6.2.2.	<i>Forbud imod indførsel af sælskind i EU.....</i>	31
6.2.3.	<i>Frihandelsaftale mellem EU og Canada (CETA).....</i>	31
6.3.	GLOBALER HANDELSRELATIONER.....	31
6.3.1.	<i>Notificeringsprocessen.....</i>	32
6.3.2.	<i>Ministerkonference i Geneve.....</i>	32
7.	UDENRIGSDIREKTORATETS ORGANISATION.....	33
7.1.	GRØNLANDS REPRÆSENTATION I KØBENHAVN.....	33
7.2.	GRØNLANDS REPRÆSENTATION I BRUXELLES.....	33
7.3.	BESLUTNING OM NY REPRÆSENTATION.....	34
	DEL 2 – NAALAKKERSUISUTS INTERNATIONALE RESSORTARBEJDE.....	36
8.	FORMANDENS DEPARTEMENT.....	37
9.	DEPARTEMENTET FOR BOLIGER, INFRASTRUKTUR OG TRAFIK.....	38
9.1.	SAR-AFTALE I ARKTISK REGI.....	38
9.2.	FORSYNING AF ØSTGRØNLAND.....	38
9.3.	LUFTFARTSAFTALE MELLEM GRØNLAND OG ISLAND.....	38
9.4.	INTERNATIONALE KLIMAFORHANDLINGER.....	39
9.4.1.	<i>COP 16 i Cancún.....</i>	39
9.4.2.	<i>COP 17 i Durban.....</i>	39
9.5.	SWIPA - SNOW, WATER, ICE AND PERMAFROST IN THE ARCTIC.....	40
10.	DEPARTEMENTET FOR FINANSER.....	41
10.1.	SKATTESTYRELSEN.....	41
11.	DEPARTEMENTET FOR FISKERI, FANGST, OG LANDBRUG.....	42
11.1.	NORTH ATLANTIC FISHERIES MINISTER CONFERENCE – NAFMC.....	42
11.2.	NORTHWEST ATLANTIC FISHERIES ORGANIZATION – NAFO.....	42
11.3.	NORTH EAST ATLANTIC FISHERIES COMMISSION – NEAFC.....	42
11.4.	NORDISK MINISTERRÅD FOR FISKERI, HAVBRUG, JORDBRUG, LEVNEDSMIDLER OG SKOVBRUG – MR-FJLS (FISKERI) ...	43
11.5.	NORTH ATLANTIC SALMON CONSERVATION ORGANIZATION (NASCO).....	43
11.6.	EU-FISKERIPROTOKOL.....	43
11.6.1.	<i>Forhandlingerne til en fornyelse af protokollen til Fiskeripartnerskabsaftalen.....</i>	44
11.7.	FISKERIAFTALE SAMT GENNEMFØRELSE AF PROTOKOL FOR 2012 MELLEM GRØNLAND OG RUSLAND.....	44
11.8.	FISKERIAFTALE SAMT GENNEMFØRELSE AF PROTOKOL FOR 2012 MELLEM GRØNLAND OG NORGE.....	44
11.9.	FISKERIAFTALE SAMT PROTOKOL FOR 2012 MELLEM GRØNLAND OG FÆRØERNE.....	45
11.10.	AFTALE MED ISLAND OG NORGE OM LODDEBESTANDEN I FARVANDENE MELLEM GRØNLAND, ISLAND OG NORGE (JAN MAYEN)	45
11.11.	NORTH ATLANTIC MARINE MAMMAL COMMISSION – NAMMCO.....	45
11.12.	DEN INTERNATIONALE HVALFANGSTKOMMISSION – IWC.....	45

11.13.	OSLO KONVENTIONEN OM BEVARING AF ISBJØRN – GENOPTAGELSE AF DIALOG MELLEM LANDE DER HAR ISBJØRNE I DERES KYSTER	47
11.14.	POLAR BEAR SPECIALIST GROUP - PBSG	48
11.15.	CONVENTION ON INTERNATIONAL TRADE IN ENDANGERED SPECIES - CITES	48
11.16.	THE INTERNATIONAL UNION FOR CONSERVATION OF NATURE – IUCN	49
11.17.	JOINT COMMISSION ON NARWHAL AND BELUGA - JCNB	49
11.18.	JOINT COMMISSION ON POLAR BEAR - JCPB	49
12.	DEPARTEMENTET FOR ERHVERV OG ARBEJDSMARKED	51
12.1.	ETABLERING AF EN RÅDGIVNINGSENHED	51
12.2.	VESTNORDISK SAMARBEJDE	51
12.2.1.	NATA	51
12.2.2.	NORA	52
12.3.	BRANDING OG MARKEDSFØRING AF GRØNLAND	52
13.	RÅSTOFDIREKTORATET	53
13.1.	UDVIKLING PÅ MINERALOMRÅDET	53
13.2.	UDVIKLING PÅ KULBRINTEOMRÅDET	53
13.3.	INTERNATIONALE AKTIVITETER INDEN FOR RÅSTOFOMRÅDET	54
13.4.	BILATERALE AFTALER	55
14.	DEPARTEMENTET FOR FAMILIE, KULTUR, KIRKE OG LIGESTILLING	56
14.1.	FAMILIE	56
14.2.	HANDIKAP	56
14.3.	LIGESTILLING	57
14.4.	KULTUR	57
15.	DEPARTEMENTET FOR SUNDHED	58
15.1.	ARKTISK SUNDHEDSMINISTERMØDE	58
15.2.	MØDE I MINISTERRÅDET FOR SOCIAL OG HELSE 2011	58
15.3.	ORIENTERINGSREJSE I CANADA	58
15.4.	SAMARBEJDSAFTALE MED EEA	58
15.5.	VESTNORDISK SUNDHEDSMINISTERMØDE	58
15.6.	MØDE I MINISTERRÅDET FOR SOCIAL OG HELSE 2012	59
15.7.	ORIENTERINGSREJSE TIL ALASKA	59
15.8.	ØVRIGE AKTIVITETER	59
16.	DEPARTEMENTET FOR UDDANNELSE OG FORSKNING	60
16.1.	FØRSKOLEOMRÅDET	60
16.2.	FOLKESKOLEN	60
16.3.	GYMNASIEOMRÅDET	60
16.4.	ERHVERVSUDDANNELSER OG VIDEREGÅENDE UDDANNELSER	60
16.5.	HØJSKOLEOMRÅDET	61
16.6.	FORSKNING	61
16.7.	NORDISK SAMARBEJDE	62
17.	DEPARTEMENTET FOR INDENRIGSANLIGGENDER, NATUR OG MILJØ	63

17.1.	DET ARKTISKE SAMARBEJDE - ARKTISK RÅD.....	63
17.2.	ARCTIC MONITORING ASSESSMENT PROGRAM (AMAP)	63
17.3.	PROTECTION OF THE ARCTIC MARINE (PAME)	63
17.4.	CONSERVATION OF ARCTIC FLORA AND FAUNA (CAFF)	63
17.5.	DET NORDISKE SAMARBEJDE - NORDISK MINISTERRÅD FOR MILJØSPØRGSMÅL	64
17.6.	EMBEDSMANDSKOMITEEN FOR MILJØSPØRGSMÅL.....	64
17.7.	ENVIRONMENTAL SUBCOMMITTEE UNDER PERMANENT COMMITTEE	64
17.8.	OSLO-PARIS KONVENTIONEN (OSPAR)	65
17.9.	ESPOO-KONVENTIONEN	65
17.10.	UNESCO-KONVENTIONEN OM BESKYTTELSE AF VERDENS KULTUR- OG NATURARV, WORLD HERITAGE.....	65
17.11.	KONVENTIONEN OM BIOLOGISK MANGFOLDIGHED (CBD)	65
17.12.	WASHINGTONKONVENTIONEN (CITES)	66
17.13.	KONVENTIONEN OM VÅDOMRÅDER AF INTERNATIONAL BETYDNING (RAMSARKONVENTIONEN)	66
17.14.	DET EUROPÆISKE MILJØAGENTUR.....	66
17.15.	WWF.....	67

Indledning

Alt er ikke ved det gamle

Det her års udenrigspolitiske redegørelse er, så at sige, tilbage i det velkendte format. Sidste års redegørelse blev benyttet til at præsentere Naalakkersuisut strategi på udenrigsområdet. En strategi der ser fremad og som samtidig forsøger at forudse hvilke udfordringer der vil være i de kommende år, og deraf som hvilke emner, der bør fokuseres på. Med den fokus og interesse der er for vort land, er det nødvendigt at vide hvad man skal arbejde for, for at sikre Grønlands interesser bedst og sikre at udenrigsområdet udvikler sig naturligt med selvstyrets udvikling. Med strategien har Naalakkersuisut et fundament, som sikrer at man målrettet følger de målsætninger man har sat sig. I år vender vi tilbage til den gamle form og er tilbage ved det gamle – og dog.

Arktis og Grønland har fået en helt ny betydning i den globale dagsorden, både på grund af de ressourcer Grønland besidder, såvel som konsekvenserne af klimaændringerne. Det er noget der kan mærkes på udenrigsområdet og presset vokser støt.

Faktuel og reel viden om Grønland er en mangelvare i den store verden. En stor del af kræfterne går på at overbevise beslutningstagere, interessenter og pressen på hvad Grønland er for en størrelse, hvilke beføjelser vi har, at vi har de nødvendige regelsæt på plads, viden og kunnen til, at udvikle vores naturressourcer – at vi har stor fokus på miljø sikkerhed og ikke mindst, arbejder hårdt på, at videreudvikle selvstyret og landet, som vi har sat os for som mål.

Heldigvis betyder denne øgede interesse også, at vi modtager mange officielle delegationer her i landet. De mange officielle delegationer ønsker at se for dem selv, hvad selvstyret og Grønland er for en størrelse og de muligheder der eksisterer i landet. Det resulterer også i, at de forlader Grønland med en viden og tiltro til, at den politiske og økonomiske udvikling, Naalakkersuisut har sat sig for at føre, er den rette vej. Grønland repræsenterer dermed noget nyt, noget uudforsket og et land der er dynamisk med masser af gåpåmod.

Naalakkersuisut ser løbende på de udfordringer vi står overfor, også ressourcemæssigt. Naalakkersuisut har også sat sig som mål, at løbende udvikle og tilpasse udenrigsområdet, så Grønlands udenrigstjeneste kan udbygges og fortsat være en professionelt og kompetent enhed i Selvstyret, med størst mulig andel af hjemmehørende ansatte. Grønland står overfor spændende men også udfordrende år. Ved at udvikle vores aftaler og kontakter med andre lande, vil udenrigsområdet være med til at sikre Selvstyrets politiske og økonomiske udvikling.

Disposition

Udenrigspolitisk redegørelse udgør status over Naalakkersuisut indsats på centrale områder samt perspektiver for udviklingen i den nærmeste fremtid. Redegørelsen er fortsat delt i to: Del I behandler de centrale emner af udenrigspolitisk karakter,

medens Del II omhandler de udenrigspolitiske aspekter af de ressortområder, som har afleveret bidrag, hvis aktiviteter i stigende grad påvirkes af internationaliseringen.

Redaktion afsluttet 29. juni 2012

Del 1 - Naalakkersuisuts tværgående udenrigspolitik

1. Rigsfællesskabets Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik

1.1. Rigsmøder

Rigsmøderne mellem Danmarks Statsminister, Færøernes Lagmand og Formanden for Naalakkersuisut afholdes årligt efter tur i de tre rigsdele. Det seneste rigsmøde fandt sted på Færøerne juni 2011. På embedsmandsplan afholdes samtidig kontakt-udvalgsmøder mellem Statsministeriets departementschef og henholdsvis departementschefen i Formandens departement og lagmandsdirektøren. På rigsmødet blev bl.a. den kommende arktiske strategi samt andre spørgsmål af fælles interesse for rigsfællesskabet drøftet.

1.2. Administrativ samarbejdsaftale mellem Selvstyret og Udenrigsministeriet

I samarbejde med Udenrigsministeriet er der, 23. februar 2012, afholdt Administrativt Forum mellem Udenrigsdirektoratet og Udenrigsministeriet. På mødet drøftedes en række forbedringer af de praktiske forhold omkring Grønlands Repræsentation i Bruxelles, spørgsmålet om den mest hensigtsmæssige diplomatiske titel for Repræsentationschefen, samt ønske om at modtage oplysninger fra Udenrigsministeriet vedr. omkostningsniveauet ved at have udsendinge i Washington og Beijing.

1.3. Arktisk Strategi

Formanden for Naalakkersuisut, Færøernes Lagmand og Udenrigsministeren fremlagde i august 2011 Kongeriget Danmarks Strategi for Arktis 2011-2020.

Strategien er baseret på den grundlæggende holdning, at Kongeriget Danmark er en del af Arktis. De tre Rigsdele – Danmark, Grønland og Færøerne – deler en række fælles værdier og interesser og har alle et ansvar for det store Arktiske område. Arktis hører med til kulturarven for Rigsfællesskabet. Desuden har særligt den grønlandske befolkning, som indbyggere i Arktis, en tæt personlig tilknytning til det område der er deres hjem.

Der sker i dag store forandringer i Arktis. På grund af klimaforandringer og teknologisk udvikling, bliver det store økonomiske potentiale i Arktis mere og mere tilgængeligt. Med de nye muligheder, følger der også nye udfordringer.

Det er Rigsfællesskabets mål, at Arktis skal udvikles, for at udnytte det økonomiske potentiale optimalt. Udviklingen skal ske til gavn for indbyggerne i Arktis, og den skal gå hånd i hånd med beskyttelsen af det sårbare arktiske miljø. Der skal være fred i Arktis og det skal være sikkert at færdes der. Tvister skal afgøres ud fra retsprincipper, samtidigt med at der skal samarbejdes om at gøre Arktis sikkert.

Der skal være samarbejde, både internationalt, som mellem forskellige sektorer. Arktis er et område placeret mellem en række af verdens mest betydningsfulde lande og erhvervspotentialet er enormt. Det er derfor helt nødvendigt at inddrage en række sektorer i en udenrigspolitisk kontekst, ikke mindst for at skabe gennemsigtighed og forståelse i samarbejdet.

Den arktiske strategi er formuleret omkring fire temaer:

- Et fredeligt og sikkert Arktis
- Selvbærende vækst og samfundsmæssig bæredygtighed
- Udvikling med respekt for Arktis' sårbare klima, miljø og natur
- Tæt samarbejde med vore internationale partnere

Der er ikke knyttet bevillinger til Arktisk Strategi, men strategien angiver pejlemærker for arbejdet vedrørende Arktis. Der er nedsat en styregruppe, der skal sikre opfølgningen på strategien, og Udenrigsministeren skal hvert år afgive en redegørelse for Arktis.

1.4. Det økonomisk-tekniske samarbejde i Joint Committee

1.4.1. Aftalegrundlaget

JC har til opgave at styrke samarbejdet mellem Grønland og USA således, at Grønland opnår en øget værdi af den amerikanske tilstedeværelse i landet og således, at relationerne mellem Grønland og USA ikke alene er baseret på den amerikanske militære tilstedeværelse.

JC kan alene skabe rammerne for samarbejde, idet komiteen ikke råder over dedikerede projektmidler. Finansieringen af projekter skal derfor ske via eksisterende ressourcer eksternt komiteen hvilket, til tider, har vist sig at være en udfordring.

En evaluering af de første fem år i JC samarbejdet (2004 – 2009) blev gennemført i 2009 og dets resultat blev præsenteret under Grønlands formandskab i 2010. Evalueringen havde til hensigt at fremme strategisk planlægning i det videre arbejde, og resulterede i, at de tre oprindelige arbejdsgrupper blev nedlagt og erstattet af en mere fleksibel og dynamisk struktur.

De nye arbejdsgrupper består af:

- En prioritetsgruppe; som skal sætte fokus for de prioriterede samarbejdsområder, opfordre til samarbejde, og assistere med projektinitieringen og endelig godkende JC projekter
- En statusgruppe; som følger de eksisterende projekter og udarbejder den årlige afrapportering fra projekterne
- En forskningsgruppe; som udelukkende har fokus på godkendelse og kontakt til de forskningsbaserede samarbejder.

Grønland er repræsenteret i samtlige tre arbejdsgrupper og har desuden formandskabet for prioritets- samt statusgruppen.

Der pågår p.t. drøftelser omkring hvorvidt det kunne give mening at sammenlægge den såkaldte prioritetsgruppe med statusgruppen for at lette koordination samt sikre en hurtigere proces for projektgodkendelser. Dette vil blive drøftet til det næste årsmøde, som skal afholdes i juni 2012.

1.4.2. Arbejdet i Joint Committee i 2011

Den 9. juni 2011 blev det 8. møde i JC afholdt i Washington, D.C.

Siden omstruktureringen af Joint Committee samarbejdet har der været fokus på tre overordnede prioriteter for arbejdet i Joint Committee. Disse er: 1. Adgang til uddannelsesinstitutioner i USA for grønlandske studerende; 2. Forbedret mulighed for tilegnelse af det engelske sprog i Grønland; 3. Praktikpladser i USA for grønlandske praktiksøgende.

Der er desuden fortsat arbejde med at gøre det lettere for grønlandske studerende at søge til USA for at videreudanne sig. Således administrerer Handelsskolen i Nuuk nu sprogtesten TOELF testen (Test of English as a Foreign Language), som siden 2010 har udført 15 succesfulde tests. Derudover har Handelsskolen i Nuuk i tæt samarbejde med den amerikanske ambassade i København afholdt et engelsk kursusforløb i en kombination af almindelig undervisning, e-læring og e-læringsplatform. Engelskundervisningen var et tilbud gældende for alle med over 75 deltagende.

Klimacenteret har siden 2009 etableret et forskningssamarbejde med University of Alaska i Fairbanks omkring kvantificering af interaktion mellem indlandsis, fjord og hav. Der har været udført to sæsoner med feltarbejde hvor både lokale teknikere samt udenlandske forskere har været inddraget i arbejdet. Samarbejdet er finansieret af National Science Foundation.

I løbet af 2011 har der været fokus på at tiltrække unge grønlandske elever og studerende til arktisk forskning både i form af Sommerskolen i Kangerlussuaq, fælles forskningsuge (Joint Science in Education week) samt forskeruddannelse og udveksling (Graduate Research Training and Exchange).

I 2011 blev Sommerskolen i Kangerlussuaq indført og forventes at blive et årligt tilbagevendende arrangement. Formålet med sommerskolen er at samle lærere og gymnasieelever fra USA, Danmark og Grønland og give dem mulighed for at få indsigt i arktisk forskning og som sidegevinst at forbedre engelskkundskaber for de grønlandske og danske elever. Det langsigtede formål er at få flere grønlandske elever til at tage en uddannelse indenfor arktisk forskning.

Den årlige midtvejs-videokonference blev afholdt den 19. januar 2012. På grønlandsk initiativ blev parterne, til dette møde, enige om at nedsætte en arbejdsgruppe mellem

Grønland og USA for at kortlægge mulighederne for at etablere en "praktikordning" for grønlandske praktiksøgende. Resultatet af arbejdsgruppens undersøgelse vil blive præsenteret til det kommende årsmøde.

1.5. Permanent Committee vedr. amerikansk militær tilstedeværelse i Grønland

Permanent Committee mødtes i juni 2011 i København. Hovedpunkterne var en grønlandsk forespørgsel om trafikbetjening af Qaanaaq via Pituffik, såfremt der træffes politisk beslutning om nedlæggelse af landingsbanen i Qaanaaq, samt et amerikansk ønske om en ny aftalemæssig ramme for de mange aftaler, der regulerer de praktiske forhold omkring de danske og grønlandske myndigheder/virksomheder på basen. Endvidere drøftedes spørgsmålet om anvendelse af basens faciliteter til civile formål. Dette spørgsmål skal drøftes nærmere på det kommende møde i Permanent Committee i august 2012.

1.6. Havretskonventionen og kontinentalsokkelprojektet

Kontinentalsokkelprojektet er nu ved at komme til et afgørende punkt, nemlig at der kan fremsættes krav ("submission") over for FNs Kontinentalsokkelkommission for det første grønlandske område - området syd for Grønland. De indsamlede videnskabelige data er samlet og analyseret, således at kravet er formuleret og forventes fremlagt i eftersommeren 2012. Herefter arbejdes der videre på at fremsætte krav vedrørende områderne nord og nordøst for Grønland inden fristen i 2014.

2. Det Arktiske Samarbejde

2.1. Formandskabet for Arktisk Råd

Ved Arktisk Råds ministermøde i Tromsø den 29. april 2009 overtog Rigsfællesskabet formandskabet for Arktisk Råd fra Norge. Grønland har sat væsentlige præg på Rigsfællesskabets formandskabsprogram for Arktisk Råd, og har særligt arbejdet for at få mennesket i Arktis i fokus.

Formandskabet har resulteret i den første juridisk bindende aftale i Arktisk Råd; aftalen om et fælles arktisk eftersøgnings- og redningsberedskab (SAR-aftalen), samt vedtaget Nuuk Erklæringen, der sætter retningslinjer for arbejdet i Arktisk Råd frem til næste Ministermøde i maj 2013. I Nuuk Erklæringen fastslår medlemslandene, at Arktisk Råd skal udvikle sig hen i mod et handlekraftigt internationalt samarbejdsorgan. Som styrkelse af det mål, blev Norge udpeget til at etablere et fuldt handlekraftigt permanent sekretariat inden Canada overtager formandskabet i Arktisk Råd i 2013.

Grønland, Danmark og Færøerne overdrog formandskabet i Arktisk Råd ved Arktisk Råds 7. ministermøde i Nuuk, maj 2011, til Sverige, der overtager roret frem til 2013.

Der blev afholdt 5 Senior Arctic Official (SAO) møder under Rigsfællesskabets 2-årige formandskab, hvoraf 1 af dem blev holdt i Grønland (Ilulissat). I 2011 blev der holdt 2 Senior Arctic Officials møder og næste møde vil blive afholdt d.14.-15. november i Haparanda, Sverige.

2.2. Arbejdsgruppen vedrørende Bæredygtig Udvikling (SDWG)

Ved afslutningen af Arktisk Råds Ministermøde i Nuuk, og dermed afslutningen af Rigsfællesskabets formandskab den 12. maj 2011, overtog Sverige, som den 8. og sidste stat i første rotationsrunde, formandskabet for Arktisk Råd frem til 2013.

Sveriges formandskab inkluderer formandskabet for arbejdsgruppen vedrørende bæredygtig udvikling i Arktis, Sustainable Development Working Group – SDWG. De har udtrykt intentioner om at videreføre Rigsfællesskabets stærke fokus på den menneskelige dimension i det arktiske samarbejde, herunder gennem projekter indenfor arktisk sundhed og modstandskraft, arktisk folks levevilkår, fødevarerikkerhed, CSR (Corporate Social Responsibility) og en række emner indenfor implementering af oprindelige folks rettigheder.

De seks oprindelige folks organisationer Inuit Circumpolar Council (ICC), Russian Association of Indigenous Peoples of the North (RAIPON), Samerådet/Saami Council, Gwich'in Council International (GCI), Arctic Athabaskan Council (AAC) samt Aleut International Association (AIA), der har status som permanente deltagere, er ansvarlige for flere projekter under SDWG, herunder sprogprojekter samt kortlægning og anvendelse af traditionel/lokal viden indenfor udnyttelse af levende

ressourcer. ICC er koordinator på to store projekter vedr. hhv. bevaring af inuitsprogene og indsamling af lokal viden fra fangere og fiskere om deres (kulturspecifikke) anvendelse af arktiske marine områder.

Grønlands Selvstyre varetager fortsat Rigsfællesskabets formandskab for SDWG og arbejder for at fremme samarbejdet på sundhedsområdet, samt at udvikle redskaber til en fælles forståelse af en bæredygtig politisk, økonomisk, social og kulturel udvikling i det arktiske område og af arktiske samfund med respekt for oprindelige folks rettigheder.

Grønland er sammen med Canada medansvarlige for det islandsk ledede projekt vedr. opfølgning af Arctic Human Development Report fra 2004, som er inspireret af det årlige udviklingsindeks udarbejdet af FN's Udviklingsprogram (UNDP), denne gør bl.a. status over og redegør for en række politiske, social, økonomiske, kulturelle mv. parametre på globalt plan. Fra Grønland deltager Programchef i KNR, Henriette Rasmussen i projektledelsen og projektet forventes at fremlægge Arctic Human Development Report II i 2014.

2.3. Samarbejde med Canada

2.3.1. Tartupaluk - Hans Ø

Konsultationerne med Canada videreførtes senest på et møde maj 2010 i København. Her konstaterede man, at der fortsat er et canadisk, dansk og grønlandsk forskningsprojekt på øen, samt at parterne fortsat arbejder på en løsning, der dog ikke er kommet nærmere. I februar 2012 fremkom der presseforlydender om, at der forhandles om en løsning. Dette har ikke noget på sig, men når udenrigsministeren og den canadiske udenrigsminister mødes næste gang skal det drøftes, hvordan sagen føres videre frem.

3. Nordisk samarbejde

På Inatsisartuts efterårssamling i 2011 fremlagde Naalakkersuisut en nordisk strategi og redegørelse. De strategiske pejlemærker, der her blev fremlagt, har siden været retningsgivende for Naalakkersuisuts deltagelse i det nordiske samarbejde. På denne samling i Inatsisartut vil der under eget dagsordenspunkt blive fremlagt en nærmere redegørelse for de enkelte områders arbejde med strategien siden sidste efterår.

I det generelle udenrigspolitiske samarbejde indgår det nordiske samarbejde som et område, hvor Naalakkersuisut tilstræber, at arbejdet i Nordisk Ministerråd understøtter den øvrige udenrigspolitik. Dette gør sig gældende på flere områder. Mest markant er det i forhold til den arktiske politik.

Samarbejdet om arktiske spørgsmål er nu en veletableret del af det nordiske samarbejde. Et konkret eksempel herpå var fremlæggelse af den nordiske rapport om MEGATRENDS i Arktis ved Arktisk Råds udenrigsministermøde i maj måned 2011 i Nuuk. Initiativet til denne blev taget af Grønland/Danmark under det danske formandskab i Nordisk Ministerråd i 2010, og rapporten peger på 9 konkrete udfordringer, som de arktiske befolkninger står overfor i deres stræben for en bæredygtig fremtid for Arktis.

Opfølgningen heraf foregår nu både i Arktisk Råds forskellige arbejdsgrupper og projekter og i Nordisk Ministerråd.

De nordiske landes ønske om at samarbejde om arktiske spørgsmål blev bekræftet af, at Nordisk Ministerråd på Nordisk Råds session i København i november 2011 fremlagde et revideret arktisk samarbejdsprogram. I centrum for dette program står udvikling af de arktiske samfund til bæredygtige velfærdsamfund, hvor kultur, arbejdspladser, erhvervsudvikling, miljø og natur står i centrum. På denne måde understøtter dette program Naalakkersuisuts politik, som den kommer til udtryk i de nationale udviklingsplaner og i Rigsfællesskabets arktiske strategi.

For det internationale samarbejde i Nordatlanten spiller NORA (Det nord-atlantiske samarbejde under Nordisk Ministerråd for Næring, Regional og Energipolitik) en stigende rolle. I 2010 markerede NORA sit internationale gennembrud med OECDs evaluering af erhvervsudviklingspotentialerne i den nordatlantiske region. Rapporten blev præsenteret på en international konference på Nordatlantens Brygge i april i København og ved nationale møder i alle NORA-landene i 2011.

NORA har også været et vigtigt værktøj for Naalakkersuisut i bestræbelserne på at virkeliggøre en gammel beslutning i Nordisk Ministerråd om at etablere retningslinjer for Nordens samarbejde med Canadas kystområder ud mod Atlanten. Med beskedne midler fra Nordisk Ministerråds budget er det nu muligt at etablere fælles projekter mellem nordiske og canadiske partnere. Derved er der for uddannelse, forskning og erhvervsområdet åbnet for nye udenrigspolitiske muligheder.

De nordiske retningslinjer for samarbejde mod vest er også grundlaget for den støtte, som Nordisk Ministerråd har ydet til en 4 uger nordisk kulturfestival i Kennedy Center i Washington. Kulturfestivalen går under navnet "Nordic Cool 2013" og åbner 19. februar. Det er håbet, at Norden med denne festival kan tydeliggøre for et amerikansk publikum, hvilken dynamisk og kreativ region Norden udgør. Grønland har i samarbejde med udstillingens tilrettelæggere, et blik på at vise den del af Norden, som er nærmest det nordamerikanske kontinent.

4. Det Europæiske samarbejde – EU

4.1. EU institutionernes syn på Grønland og Arktis

Debatten i EU parlamentet vedrørende Grønlands råstofpotentiale er blevet særligt intensiveret i 2011, specielt de sjældne jordarter. Dels var der megen politisk bevågenhed om Arktis og Grønland samt en intensiv lobby virksomhed fra den europæiske råstofindustri, som ønskede at sikre at råstoffer i Grønland skulle indgå i en fornyet EU aftale med Grønland.

EU Parlamentet har i januar 2011 udgivet en rapport om det høje nord, som tager afsæt i EU kommissionens og Rådets konklusioner fra 2009 om EU's arktiske engagement. Desuden er EU Parlamentet meget aktiv i forhold til arktiske emner og debatterer disse i specielt 2 fora, EU's arktiske subgruppe samt i EU Arctic Forum.

Alle tre EU institutioner understreger at man ønsker en fast observatørstatus i Arktisk Råd. I relation til Grønland fremhæves at, der er et specielt samarbejde med Grønland, jf. Grønlands associering til EU via Danmark. Det er nødvendigt at være i løbende dialog med EU's institutioner om Grønlands position i forhold til hvordan EU's relationer til Arktis bør udvikle sig, og hvor der kan bidrages til fælles nytteværdi.

4.2. Fornyelse af samarbejdet med EU

I 2011 færdiggjorde en arbejdsgruppe af embedsmænd i Selvstyret, et status notat for Selvstyrets EU engagement. Vurderinger skitserede de fremtidige forhold til EU, rent konkret på de eksisterende aftaler og mere bredt på det internationale samarbejde hvori EU også indgår. Gruppen har færdiggjort sit arbejde med en forelæggelse til Naalakkersuisut forud for de nye aftale forhandlinger med EU, i slutningen af 2011.

Departementscheferne afholdte i september 2011 et EU seminar, med formanden for Naalakkersuisut i spidsen, for dels at drøfte vurderingerne fra gruppens anbefalinger og ligeledes at afstemme forventninger til en evt. udvidelse af samarbejdet med EU, til bl.a. at inddrage råstofområdet.

4.3. Aftalerelationerne mellem EU og Grønland

Grønlands aftalemæssige relationer til EU består af:

- En protokol til EU-traktaten om Grønlands udmeldelse af EU
- En associering til EU gennem OLT-ordningen, herunder adgang til EU-programmer i perioden frem til 2013
- En fiskeri partnerskabsaftale med tilhørende fiskeriprotokol
- En Partnerskabsaftale med fokus på uddannelse i perioden 2007-2013
- En deltagelse i EU's Northern Periphery Programme

Derudover bidrager Grønland i dag til EU's arbejde omkring EU's arktiske engagement. Og endelig arbejder Grønland for at indgå flere konkrete aftaler med EU, med hjemmel i Partnerskabsaftalen. Den samlede betaling fra EU til Grønland (fiskeriaftale og partnerskabsaftale) vil i perioden 2007-2013 være i størrelsesordenen ca. 320 mio. kr. årligt.

I juni 2010 og december 2011 underskrev Repræsentationschefen på Selvstyrets vegne finansieringsaftalen med EU kommissionen, som sikrer budgetstøttens udbetaling for årene 2010 og 2011. Udbetalingen foretages af to omgange og under forudsætning af visse betingelser er opfyldte.

4.3.1. Partnerskabsaftalen mellem den Europæiske Union og Grønland

Uddannelsessamarbejdet har medio 2010 været igennem en midtvejsevaluering, hvor en konsulent ansat af EU kommissionen har udarbejdet en rapport. Kommissionen forventes først endeligt at færdiggøre deres indstillinger i første kvartal af 2012. Konsulent rapporten angiver bl.a. at Grønland implementerer sine forpligtelser tilfredsstillende og at samarbejdet på uddannelsesområdet er velfungerende. Der peges i rapporten på, at erhvervslivet bør være tættere forbundet til de prioriteter man tager på uddannelsesområdet.

I løbet af 2011 har der været flere møder mellem Grønlands Repræsentation, den danske EU Repræsentation og Kommissionen som forberedelse på de kommende drøftelser om en fornyet Partnerskabsaftale. Her har EU kommissionen kunne fremvise deres vurderinger og ønsker for at fremtidigt samarbejde, igennem koncept noter.

EU kommissionens arbejde med lovteksten til en fornyet aftale med Grønland, var del af EU kommissionens samlede lov og budgetpakke som skulle fremlægges den 7. December 2011. Kommissionens arbejde med budget og lovpakke indebar, at kommissionen ikke var i stand til at dele lovteksten med Grønland eller Danmark. Imidlertid fik Grønland og Danmark mulighed for at præge processen igennem samtaler med relevante enheder i kommissionen.

I denne proces var der en klar bevægelse hen imod at inddrage råstofområdet i et fremtidigt partnerskab, hvor Grønland påpegede at man var meget tilfreds med uddannelses samarbejdet og dets resultater, som man ønskede videreført i en ny aftaleperiode. Dertil så man positivt på kommissionens ønske om øget råstofsamarbejde, og påpegede at dette var et udgiftsmæssigt tungt område, som måtte omfatte nye ressourcer, såfremt samarbejdet reelt skulle være i stand til at påvirke den industri interesse som kommissionen fandt interessant.

Kommissionens nye politiske interesse på råstofområdet, indgik i en lang række fora i Bruxelles, hvor særligt EU Parlamentets industriudvalg synes at være toneangivende, for at få bragt Grønlands råstofpotentiale op på højeste niveau i EU kommissionen. EU kommissionens formand, Jose Manuel Barroso påpegede overfor udvalget i EU parlamentet, i sommeren 2011, at der var drøftelser med formanden

for Naalakkersuisut og Industrikommissær Antonio Tajani om et fremtidigt samarbejde. Antonio Tajani understregede på et møde medio 2011 sin stærke interesse i et ambitiøst samarbejde med henblik på at inddrage råstofområdet i en fornyet EU aftale med Grønland. Kommissærens ønske skulle indpasses i et juridisk format hvor ansvaret derfor lå placeret i en anden enhed af kommissionen. Det stod klart at der i denne proces var tale om at flere EU kommissærer agtede at påpege et samarbejde med Grønland måtte intensiveres, dog uden at midlerne kunne sikres. Der foregik en intensiv dialog på højt niveau i mellem EU kommissionen, Grønland og Danmark i efteråret 2011, hvor man var enige om at samarbejdet skulle sikres og at alle parter måtte arbejde hen imod en model hvorefter dette kunne ske, også selvom man internt i EU kommissionen måtte arbejde for at få en fælles interesse samordnet. Dette mundede ud i enighed imellem parterne om at holde et teknisk seminar, iblandt en koncentreret skare af embedsfolk med henblik på at definere mulige fremtidige samarbejdsområder. Seminaret blev af tidsmæssige årsager fremskudt til primo 2012, og dermed kunne man ikke sikre konkrete midler igennem EU's budgetforslag til EU – Grønlands partnerskabsaftale. Dog sikredes den juridiske ramme for et samarbejde, idet EU kommissionens forslag til EU's budget og et nyt partnerskab med Grønland blev fremlagt den 7. december 2011. Heri indgik råstofområdet.

4.3.2. Samarbejdet i Oversøiske Lande og Territorier (OLT)

Associeringen af OLT-ordningen har hjemmel i EU-traktatens kapitel IV (TEUF). Ordningen medfører bl.a. told og afgiftsfri adgang til EU's indre marked, samt adgang til en række EU programmer.

Frem til udløbet af OLT-ordningen i 2013 vil der bliver arbejdet intensivt med de fremtidige relationer mellem EU og OLT-landene, herunder indholdet af en ny ordning. Dette arbejde er gået i gang i 2010, hvor OLT landene har arbejdet tæt sammen med de 4 EU medlemsstater (Danmark, England, Frankrig og Holland) og har defineret et fælles positionspapir, som blev fremlagt til OLT EU Forum i marts 2011. Positionspapiret skal virke som løftestang til indholdet af en ny OLT ordning.

For Grønlands vedkommende er det strategisk vigtigt at fastholde OLT associeringen idet den bl.a. giver hjemmel til partnerskabsaftalen. 2012 er et afgørende år for fornyelsen af både Fiskeriprotokollen, Partnerskabsaftalen og ikke mindst den overordnede OLT ordning. Det forventes, at denne skal færdiggøres til ministerrådets godkendelse i løbet af 2012. Grønland overtager også formandskabsskabet i OLT landenes sammenslutning (OCTA) i 2012.

Grønlands Repræsentation var i første kvartal af 2011 vært for et 2 dages klimaseminar og workshop med deltagelse af 2/3 af OLT medlemmerne. Der var indbudte oplægsholdere fra EU Kommissionens klimaenhed, udviklingsenhed, NGO repræsentanter og tekniske eksperter. Formålet var bl.a., at lave en fælles analyse af de udfordringer som OLT'erne har i forbindelse med tilpasning af klimaændringer. Samtidig var det en mulighed for at identificere hvordan de specifikke udfordringer kunne blive adresseret effektivt.

OCTA var i foråret 2011 arrangør af et informations arrangement på højt niveau med titlen: "From poles to the tropics". I forlængelse af OCTAs Strategic Plan, var formålet at skabe opmærksomhed omkring OLT'erne i blandt EU institutionerne. Seminaret foregik i Bruxelles i samarbejde med the European Economic and Social Committee og havde deltagelse af repræsentanter fra OLT-landene, EU Kommissionen, Medlemmer af EU Parlamentet, og flere OLT-ministre, heriblandt viceformanden for Naalakkersuisut.

Arrangementet blev rost for at skabe dialog og for at have opnået formålet med at skabe fokus på OLT'ernes udfordringer og muligheder til beslutningstagere i EU institutionerne.

I 2011 påbegyndte OCTA ligeledes det konkrete arbejde med etableringen af OLT-bureauet. Grønland deltager aktivt i arbejdet og sidder med i evalueringskomiteen som skal udvælge det endelige konsulentfirma, som skal stå for driften af bureauet og ansættelsen af 4 personer som kommer til at forestå arbejdet på fuldtid. Formålet med OLT bureauet er at sikre den faglige ekspertise og rådgivning for OLT'erne og i bestyrelsens arbejde. Bureauet vil kunne bistå med assistance vedrørende implementeringsarbejdet for EU programmer, ansøgning til projekter, arrangere workshops og seminarer, vedligeholdelse af OLT hjemmesiden samt være et informations- og videns center for OLT. Det forventes at OLT-bureauet vil være på plads i løbet af 2012.

4.4. EU Programmer

Grønland har mulighed for at deltage i en række EU programmer, dels med hjemmel i aftalerne med EU (dvs. OLT ordningen og Partnerskabsaftalen), dels med hjemmel i den Europæiske Regionale Udviklingsfond (ERDF).

Udenrigsdirektoratet gør en aktiv indsats for at få de bedste fordele ud af disse programmer for samfundet. Værdien af deltagelsen er projekternes konkrete resultater, men også den organisatoriske læring og udvikling, samt overført know-how og teknologi. Også det, at kunne yde et bidrag på internationalt niveau, anses som værende en værdi i sig selv, både for vores lands selvforståelse og for vores renommé.

4.4.1. Programsamarbejde via ERDF – Northern Periphery Programme (NPP)

Grønland deltager i den nuværende periode af NPP, som løber fra 2007 til 2013. Da perioden dermed er ved at udløbe, har der det seneste års tid været påbegyndt forhandlinger om næste periode (2014 – 2020). Den formelle start af programmeringen af næste periode er planlagt til et møde i Program monitorerings komitéen (PMC) i Uummannaq i september 2012. At være vært for dette møde er en kærkommen mulighed for Grønland til at påvirke programmet i den næste periode.

Der har i den nuværende periode været grønlandske partnere i 10 NPP projekter. Udover de på finansloven afsatte midler til NPP har grønlandske projekter brugt ca. € ½ mio. ERDF midler i hele perioden.

4.4.2. Programsamarbejde via OLT – FP 7, LLP, CIP, Culture og Media

Med hjemmel i OLT aftalen, har Grønlandske partnere adgang til følgende EU programmer:

- Det 7. rammeprogram for forskning (FP7) – p.t. deltager de i 3 projekter
- Programmet for livslang læring (LLP) – p.t. deltager de i 2 projekter
- Programmet for konkurrencedygtighed og innovation (CIP) – p.t. deltager de i 3 projekter
- Kulturprogrammet (Culture) – p.t. ingen grønlandsk deltagelse
- Medieprogrammet (Media) – p.t. ingen grønlandsk deltagelse

Grønlandske partnere er således involveret i 8 projekter, som tilsammen støttes med ca. € 0,6 mio. EU midler i hele perioden.

4.5. Øvrige samarbejdsområder mellem Grønland og EU

4.5.1. EU's Arktiske politik

I løbet af 2011 har Kommissionen internt arbejdet på en ny Arktisk kommunikation, som i brede termer vil præsentere EU's strategiske og politiske resultater siden 2008. Kommunikationen forventes at foreligge i løbet af 2012.

EU Parlamentet fremlagde i begyndelsen af 2011 deres rapport om en bæredygtig EU-politik for Arktis. Rapporten fremhæver, at EU har en særlig interesse i Arktisk og man bliver nødt til at forholde sig til konsekvenserne af de ændringer som miljø- og klimaændringer og geopolitik har skabt de seneste par år. Fremkomsten af nye vækstøkonomier medfører et stigende behov for ressourcer, energi og mineraler, og EU har en naturlig interesse i at sikre forsyningssikkerheden af ressourcer og energi der er nødvendig for den europæiske befolkning og industri. På den anden side, bliver det i rapporten også anerkendt, at Arktisk er beboet og folkene har en lang tradition for bæredygtig udnyttelse af disse ressourcer, og udtrykker i stedet en vilje til at udvikle sig og ikke at "leve i et museum".

4.5.2. Kimberley processen (KP).

KP er et internationalt samarbejde mellem stater, diamantindustrien samt NGO'er og har til formål at standse handlen med diamanter på en måde der skaber konflikt.

Råstofdirektoratet har sammen med Udenrigsministeriet og Grønlands Repræsentation i Bruxelles undersøgt hvorledes Grønland kan deltage i denne proces. Der stilles krav til deltagerne i KP om intern kontrol i forbindelse med aktiviteter vedrørende rå diamanter. På kort sigt er det planen at KP anerkender, at

Grønland med hjemmel i Partnerskabsaftalen kan deltage under EU's fælles koordination, som en del af medlemsland Danmark.

5. Det Globale Samarbejde – FN

5.1. FN's Menneskerettighedsråd

Oprindelige folk har gennemgående opnået stor indflydelse på og vundet opmærksomhed i FN-systemet. Det betyder, at der over årene er blevet flere aktiviteter som kræver oprindelige folks deltagelse, hvilket lægger et ressourcemæssigt pres på oprindelige folk og deres organisationer.

For at imødegå denne udvikling, er det bl.a. lykkedes at få behandlingen af de faste mandater under Menneskerettighedsrådet, som i særlig grad omhandler oprindelige folks rettigheder, placeret i samme møderække hvert år, så oprindelige folk i højere grad end hidtil har mulighed for at være til stede i Genève og deltage aktivt i behandlingen af disse dagsordenspunkter, herunder i forhandlingerne af de mandatgivende resolutioner.

5.2. FN's Permanente Forum For Oprindelige Folks Anliggender

Naalakkersuisut støtter arbejdet i FN's Permanente Forum for Oprindelige Folks Anliggender (UNPFII) og er repræsenteret i de årlige mødesamlinger i FN's Hovedkvarter.

FN's Permanente Forum for Oprindelige Folks 11. møderække blev afholdt i FN's Hovedkvarter i New York fra den 7. – 18. maj, 2012.

Årets specialtema under Permanent Forum var i år den såkaldte "Doctrine of Discovery," der er en såkaldt pavelig bulle fra 1452, som godkender den kristne (europæiske) verdens erobringer af lande og folk, de fandt på deres opdagelsesrejser. Under drøftelsen af dette tema, som relaterer sig til artiklerne 28 og 37 i Deklarationen om Oprindelige Folks Rettigheder (UNDRIP) var der udbredt enighed om, at denne doktrin har været meget skadelig for og fortsat repræsenterer et voldsomt overgreb mod oprindelige folk, som således bør få en form for opretning.

Grønland og Danmark afgav indlæg i forbindelse med fremlæggelsen af en rapport om bl.a. mekanismerne for oprindelige folks deltagelse i Arktisk Råd og ICC's "A Circumpolar Inuit Declaration on Resource Development Principles in Inuit Nunaat," som var foretaget af medlem af Permanent Forums medlem for Arktis, Dalee Sambo Dorough. Konklusionen på studiet var bl.a. at der for Arktisk Råds vedkommende, til trods for en unik og visionær deltagelsesform for oprindelige folk, stadig er plads til forbedringer. ICC's deklARATION sås som et vigtigt indspil til de arktiske stater med hensyn til deres ressourceudvindingsaktiviteter og en påmindelse om, at de, der lever i områderne – overvejende oprindelige folk – da de, som bliver mest og længst påvirket af aktiviteterne og derfor også bør sikres en vigtig rolle i beslutningerne.

Der blev i år afgivet i alt fem indlæg fra den dansk-grønlandske delegation på UNPFII. Alle med fokus på det grønlandsk-danske og arktiske samarbejde om menneskerettigheder, udviklingsbistand, UNDRIP og WCIP. Herudover var der grønlandsk og danske indlæg på tre paneler, herunder grønlandsk-danske synspunkter på WCIP, fremlæggelse af unge oprindelige folks forventninger til implementering af UNDRIP og det dansk-grønlandske samarbejde om UNDRIP og verdenskonferencerne om bæredygtighed i Rio de Janeiro.

5.3. FN's Deklaration om Oprindelige Folks Rettigheder

Ved Permanent Forum for Oprindelige Folks 11. mødesamling i FN's hovedkvarter i New York den 17. maj, 2012 markeredes femårsdagen for vedtagelsen af FN's Deklaration for Oprindelige Folks Rettigheder med deltagelse af FN's medlemsstater og hundredevis af repræsentanter for oprindelige folk fra hele verden. De mange indlæg fra både stater og oprindelige folk vidnede om den enorme betydning UNDRIP har for reguleringen af forholdet mellem staterne og oprindelige folk omkring individuelle og kollektive rettigheder på en lang række centrale områder. Men der blev også fra mange delegater udtrykt utålmodighed med tempoet for dens implementering.

Det har tidligere været anført at man i en dansk-grønlandsk sammenhæng kan man tale om, at selvstyreprocessen i sig selv er et eksempel på et godt partnerskab og de facto implementering af Deklarationens bestemmelser og rettigheder, hvoraf de vigtigste omhandler retten til selvbestemmelse, retten til landområder og ressourcer, retten til som folk og individer at have indflydelse og ansvar for egen udvikling.

Naalakkersuisut støtter de mangeartede initiativer til sikring af oprindelige folks rettigheder og vil fortsat arbejde for implementering af FN's Deklaration om Oprindelige Folks Rettigheder i Arktis og globalt, og arbejder for at oprindelige folk inddrages i alle internationale processer, som har betydning for deres levevilkår og overlevelse som folk.

Det er således fortsat Naalakkersuisuts vurdering, at selvom Deklarationen ikke - som en konvention - er juridisk bindende, vil den være en vigtig inspiration og rettesnor for samarbejde og partnerskab mellem staterne og oprindelige folk. Deklarationen er således et vigtigt redskab i arbejdet med at sikre oprindelige folks økonomiske, sociale, kulturelle, sproglige og politiske overlevelse, som fundamentet for et værdigt liv.

5.4. FN's Specialrapportør for Oprindelige Folk

FN's Menneskerettighedsråd fornyede i maj 2011 Professor James Anaya fra USA's treårige mandat som Specialrapportør for Oprindelige Folks Rettigheder (SR). Det er første gang en repræsentant for oprindelige folk har besat denne vigtige og ærefulde post som uafhængig ekspert og rådgiver for FN i friheds- og menneskerettighedsspørgsmål vedr. oprindelige folk.

5.5. Ekspertmekanisme for Oprindelige Folks Rettigheder

Ekspertmekanismen skal i samarbejde med bl.a. Permanent Forum og Specialrapportøren for Oprindelige Folks Rettigheder rådgive Menneskerettighedsrådet i spørgsmål vedrørende oprindelige folks rettigheder. Den skal på baggrund af forskning og dataindsamling foreslå tiltag til effektiv implementering af menneskerettighedsartiklerne i Deklarationen om Oprindelige Folks Rettigheder.

Naalakkersuisut deltog i EMRIP årlige fem dages møder i Genève. Hovedtemaet på det 5. møde var drøftelsen af EMRIP's "Studie af sprog og kulturs rolle i fremme og beskyttelse af oprindelige folks rettigheder og identitet." EMRIP har til dato udarbejdet tre studier; hhv. et studie om oprindelige folks ret til uddannelse, et studie om oprindelige folks deltagelse i beslutninger vedrørende egne forhold og endelig ovennævnte studie om sprog og kulturs rolle. På EMRIP's 5. møde drøftedes ligeledes opfølgning på de tidligere studier, herunder udbygningen af det andet studie vedr. deltagelse i beslutningsprocesser til at inkludere en fokus på oprindelige folks deltagelse i beslutningsprocesser i relation til udvindingsindustrier. Resultatet af drøftelserne under EMRIP's session afrapporteres årligt til Menneskerettighedsrådet mødesamling i september.

Der lægges fra FN's medlemsstaters side stor vægt på at fremme synergi og samarbejde, men at undgå overlap. Permanent Forum, Special Rapportøren og EMRIP beskæftiger sig med temaet udvindingsindustri, men ud fra forskellige vinkler, således at studierne understøtter og supplerer hinanden.

5.6. Verdenskonference om Oprindelige Folk

FN's generalforsamling (GA) besluttede i december 2010 at afholde en Verdenskonference om Oprindelige Folk i 2014 som et højniveau generalforsamlings plenummøde. Formålet med verdenskonferencen (WCIP) er at udveksle erfaringer om og synspunkter på realiseringen af oprindelige folks rettigheder, inklusive FN's Deklaration om Oprindelige Folks Rettigheder. Det blev samtidigt pålagt Generalforsamlingens præsident at foretage åbne konsultationer med medlemsstater og repræsentanter for oprindelige folk med henblik på at bestemme "modaliteterne for mødet, herunder oprindelige folks deltagelse." (Begrebet modaliteter dækker over tid, sted, form, mødestruktur, afgrænsning af dagsorden, mødets resultater og ikke mindst regler for deltagelse m.v.). WCIP har siden været drøftet ved EMRIP og PFII's møder og repræsentanter for oprindelige folk har ligeledes også taget selvstændige initiativer til at fremme forberedelserne.

Naalakkersuisut var sammen med Sametinget i Norge og IWGIA medværter for oprindelige folks Brainstormmøde i januar 2012 i København. På Brainstormmødet nedsattes en Global Koordineringsgruppe (GCG) bestående af repræsentanter for samtlige af verdens 7 oprindelige folks regioner og Sametingets internationale

rådgiver John B. Henriksen blev udpeget som kandidat til posten som med-facilitator. I det man forventede og havde et ønske om, at konsultationerne om modaliteterne skulle ledes af både en regeringsrepræsentant og en repræsentant for oprindelige folk.

I løbet af foråret 2012 tog Generalforsamlingens præsident den nyskabende beslutning at udnævne Mexicos FN ambassadør Luis Alfonso De Alba til sammen med John B. Henriksen at forestå konsultationerne, som facilitatorer. Det er således første gang at en oprindelige folks repræsentant bliver valgt til en tillidspost på Generalforsamlingsniveau. I forbindelse med PFII's møde 7-18. maj, indkaldte de to facilitatorer FN's medlemsstater til en uformel konsultation og på maj-mødet for GCG blev der gjort store fremskridt med hensyn til at få skabt konsensus om de vigtigste elementer til en modalitetsresolution. Elementerne i GCG's udkast til modalitetsresolutionen endte således med at udgøre PFII's anbefaling til en sådan. Blandt medlemslandene synes der at være en bred konsensus om følgende; at sikre oprindelige folk en effektiv og ligeværdig deltagelse, om vigtigheden af at afholde regionale forberedelsesmøder (både som selvstændige oprindelige folks processer og som fælles med medlemsstaterne), at anerkende dokumenterne fra oprindelige folks egne processer som officielle FN-dokumenter, samt at afholde interaktive høringer og rundbordsmøder i optakten til WCIP's højniveau plenummøde i 2014.

En resolution om modaliteterne forventes færdigforhandlet og vedtaget af FN's Generalforsamling i indeværende samling.

Arktiske oprindelige folk ved Sametingene (i Norge, Sverige og Finland), Samerådet og ICC planlægger at holde det regionale møde for Arktis i Nuuk i sidste halvdel af oktober 2012, med deltagelse af 3-4 delegerede fra hver af alle same- og inuitlande (undtagen Chukotka).

Naalakkersuisut vil fortsætte samarbejdet med den danske regering, ICC, Sametinget i Norge og GCG for at sikre at Deklarationen om Oprindelige Folks Rettigheder kommer til at danne grundlag for oprindelige folks deltagelse i og bidrag til både forberedelserne til Verdenskonferencen, såvel til selve Verdenskonferencen. Naalakkersuisut har bidraget til finansieringen af Brainstormmødet i januar og til møder i GCG. Naalakkersuisut vil deltage aktivt i det regionale møde for Arktis i Nuuk i oktober 2012 og til oprindelige folks globale forberedelseskonference i Alta i juni 2013.

5.7. Politik for Udviklingssamarbejde

Grønland har igennem mange år været en aktiv medspiller med hensyn til Danmarks politik for udviklingssamarbejde og særligt når det drejer sig om støtten til oprindelige folk. Danmark har siden 1994 haft en Strategi for støtte til oprindelige folk. Umiddelbart efter regeringsskiftet i efteråret 2011 gik den nye regering i gang med at formulere en ny strategi for Danmarks udviklingssamarbejde. Den nye strategi

"Retten til et bedre liv" blev til med inddragelse af danske interesseorganisationer, ligesom også Naalakkersuisut deltog i arbejdet.

"Retten til et bedre liv" blev i maj 2012 godkendt af Folketinget. Hovedmålsætning for strategien er at bekæmpe fattigdom og sikre menneskerettighederne ved at bruge en rettighedsbaseret tilgang baseret på deltagelse, ikke diskrimination, ansvarlighed og åbenhed. Strategiens fire prioritetsområder dækker Menneskerettigheder og demokrati, Stabilitet og beskyttelse, Grøn vækst og Socialt fremskridt. Naalakkersuisut havde gerne set flere direkte referencer til oprindelige folks rettigheder i "Retten til et bedre liv" men finder, at Strategiens rettighedsbaserede tilgang i højere grad end tidligere strategier, udgør en stærkere politisk ramme om Strategi for støtte til oprindelige folk.

I løbet af 2012 formulerer Danmark et nyt Naboskabsprogram, som skal gælde fra Finansåret 2012. Naalakkersuisut arbejder aktivt for at Kongerigets Arktiske Strategi tænkes ind i Naboskabsprogrammet, således at man fremover også kan finansiere arktiske oprindelige folks behov for deltagelse i demokratiske processer på nationalt og internationalt niveau og kapacitet opbygning af deres organisationer over Naboskabsprogrammet.

Udover vedtagelsen af en ny strategi for udviklingssamarbejdet vedtog Folketinget en ny lov om Internationalt Udviklingssamarbejde. Loven er en modernisering af den oprindelige lov fra 1974. Lovens overordnede målsætning om bekæmpelse af fattigdom og fremme af menneskerettigheder skal forfølges gennem samarbejde med udviklingslande. Støtten skal gå til udviklingslandenes bestræbelser på at skabe bæredygtig økonomisk udvikling, demokratiske systemer med god regeringsførelse, velfungerende statslige institutioner og fravær af korrupsion. Loven dækker også Danmarks humanitære samarbejde. Lovens formålsparagraf understreger samtidig at bekæmpelsen af fattigdom sker i overensstemmelse med FN-pagten, FN's konventioner om menneskerettigheder samt Verdenserklæringen om Menneskerettigheder.

Der henvises endvidere til, at Danmarks udviklingspolitik udmøntes indenfor rammerne af internationalt anerkendte principper og mål for udviklingssamarbejde, som f.eks. FN's målsætning om et niveau for udviklingsbistand på minimum 0,7 % af Bruttonationalindkomsten (BNI). Naalakkersuisut finder at den nye lov, ikke alene repræsenterer en kærkommen modernisering af Danmarks udviklingspolitik, men også udgør et vigtigt værdipolitisk instrument, som understreger at udviklingspolitikken udgør et integreret element i Danmarks, og dermed kongerigets, aktive udenrigspolitik, der sigter mod at fremme en mere fredelig og demokratisk verden.

5.8. World Intellectual Property Organization (WIPO)

Problemer med oprindelige folks organisationers og repræsentanters muligheder for en meningsfuld deltagelse i WIPO's regeringskomité (IGC), overskygger i øjeblikket

det arbejde sekretariatet for IGC under Afdelingen for Traditionel Viden gør for at sikre oprindelige folks involvering og indflydelse på IGC processen.

Der er endnu ikke opnået enighed om en definition af traditionel viden. Holdningerne er delt i to lejre:

- Udviklingslandene; som ønsker en hurtig vedtagelse af et internationalt og bindende regelsæt baseret på WIPO's udkast.
- Industrilandene; som ønsker en drøftelse af, hvad det egentlig er for rettigheder, der skal beskyttes og hvordan.

Ind imellem disse grupper står oprindelige folk, som føler usikkerhed om, hvorvidt WIPO er det rigtige forum at søge beskyttelse af oprindelige folks traditionelle viden. Denne usikkerhed kom også til udtryk under FN's Permanente Forum for Oprindelige Folks Anliggender under drøftelserne med WIPO på den 11. mødesamling i 2012, hvor mange oprindelige folks repræsentanter var skuffede over den manglende vilje fra staternes side til at give oprindelige folk reel mulighed for en ligeværdig deltagelse i forhandlingerne.

Nært beslægtet arbejde foregår også i forbindelse med Konventionen om Biologisk Mangfoldighed (CBD). Udenrigsdirektoratet anmodes med jævne mellemrum om at deltage i ekspertfora vedr. denne problematik.

Hverken WIPO eller CBD er kommet nævneværdigt tættere på en løsning af de rettighedsspørgsmål, som potentielt rummer store økonomiske gevinster.

6. Udenrigshandelspolitik

Udenrigsdirektoratet har ansvaret for at varetage vores lands offensive og defensive handelsinteresser, inden for rammerne af Naalakkersuisuts beslutninger. Med offensive interesser menes f.eks. handelsfremstød og sikring af adgang på nye markeder. Defensiv interesse handler om at beskytte vores erhvervsliv imod andre landes tiltag.

Naalakkersuisuts udenrigshandelspolitik foregår på tre niveauer:

- Bilateralt – handelsaftaler med andre enkelte lande, f.eks. Canada eller Island.
- Plurilateralt – aftaler med grupper af lande, f.eks. nordisk, EU, NAFTA
- Multilateralt – forholdet til Verdenshandelsorganisationen WTO

De målsætninger som blev fastlagt for Udenrigshandelspolitikken i Udenrigspolitisk Strategi og Redegørelse i 2011, er stadig gældende.

Det er på den måde Naalakkersuisuts hensigt, fortsat at arbejde for at grønlandske virksomheder får de bedste afsætningsmuligheder for deres varer, for at have de bedste mulige samhandelsrelationer med omverdenen og tiltrækning af udenlandske investeringer i vores lands økonomiske udvikling.

Udenrigshandelspolitikken er dog underlagt forudsætningen om, at vi skal sikre arbejde til lokal arbejdskraft.

Udenrigsdirektoratet fører løbende dialog med erhvervslivet og andre myndigheder, når dette findes nødvendigt. Udenrigsdirektoratet har til hensigt at sætte kontakten udadtil i system, og genoprette et forum for jævnlige møder med erhvervslivet.

6.1. Bilaterale handelsrelationer

Udenrigsdirektoratets bilaterale handelsforhold har i det forgangne år primært drejet sig om at modtage udenlandske gæster, som har forskellige handels- eller investeringsinteresser i vores land. De seneste år har der været meget fokus på Grønland internationalt, og behovet for at være opsøgende har derfor ikke været så stort.

Vi har f.eks. haft en del besøg af kinesiske officielle delegationer, og der er et spirende samarbejde inden for turisme, hvor en dansk virksomhed – Albatros – står til at blive den første ikke-kinesiske virksomhed som bliver certificeret til at tilbyde turistrejser i Kina. Albatros vil blandt andet benytte muligheden til at lave turisme for kinesere i Grønland.

Udenrigsdirektoratet følger med på sidelinjen til de forskellige private handelssamarbejder som vi bliver bekendt med. Her kan vi især nævne fremgangen i projektet med at oprette et islandsk-grønlandsk handelskammer, som Islandske og

Grønlandske virksomheder arbejder med. Selvstyret støtter indtil videre initiativet med opbakning.

De større grønlandske virksomheder benytter sig af Udenrigsministeriets tilbud om handelsfremstød, som ofte inkluderer at kongehuset inddrages. Den opmærksomhed disse besøg får, vurderes at være mere værdifulde for de store virksomheder, end noget vi selv er i stand til at lave. I stedet har Udenrigsdirektoratet til hensigt at gå mere aktivt ind i mindre og uafhængige handelsfremstød i samarbejde med grønlandske kunstnere og små virksomheder.

Der har ikke været nogle sådanne handelsfremstød de seneste år, men der arbejdes p.t. på et kultur- og handelsfremstød i Kina, og på deltagelse i et Nordisk fremstød i Washington D.C. i Kennedy Centeret.

6.1.1. Ruslands forbud imod indførsel af Sælskind

Rusland indførte forbud imod import af skind fra Grønlandssæl 1. januar 2012. Forbuddet blev indført uden at Grønland har været notificeret i den lovforberedende fase. Udenrigsministeriet og EU kommissionen gik ind i et samarbejde med Udenrigsdirektoratet og departementet for Fangst, Fiskeri og Landbrug for at presse Rusland til i det mindste at indføre en undtagelse for oprindelige folk, ligesom EU.

Forbuddet vil få konsekvenser for afsætningsmuligheden for Great Greenland i Rusland, som efter EU var et af de største markeder for virksomheden. I samarbejde med de danske myndigheder, forsøger vi at promovere over for andre lande, at man skal basere forbud på et sagligt og videnskabeligt grundlag. Departementet for Fangst, Fiskeri og Landbrug har udarbejdet et notat, som giver andre lande dette saglige grundlag, men da de organisationer som arbejder imod vores interesser ofte har større ressourcer, har vi svært ved at få vores budskab igennem.

6.2. Plurilaterale handelsrelationer

Vores vigtigste plurilaterale handelsrelation er relationen til EU-landene, som varetages af EU.

Vi afsætter langt størstedelen af vores eksport i EU, og vi har den bedst mulige handelsrelation til unionen. Således kan vi afsætte alle grønlandsk produceres varer på EU's markeder fuldstændig toldfrit, uden at vi nødvendigvis skal tilbyde samme forhold for EU's virksomheder. Dette er hjemlet i OLT ordningen, med begrundelse i den økonomiske udvikling af Grønland som OLT.

Der er løbende overvejelser om vi skal udvide vores afsætningsmuligheder til andre markeder, som f.eks. NAFTA. Da vi på nuværende tidspunkt, uden problem, kan afsætte alle vores fiskeriprodukter i EU til verdensmarkedsprisen, har denne ambition dog ikke haft højeste prioritet og afventer p.t. etableringen af nye repræsentationer.

6.2.1. Veterinæraftale med EU

Udenrigsdirektoratet har i samarbejde med danske myndigheder sikret at de juridiske rammer er på plads for denne aftale, og er nu tovholder for implementeringsprocessen.

Før aftalen kan træde i kraft, kræves der af vores land, at vi har mindst et veterinært grænsekontrolsted. Udenrigsdirektoratet har faciliteret et samarbejde imellem de kommende grønlandske operatører af grænsekontrolsteder, og eksporterhvervet. Således betaler eksportørerne for etablering af et grænsekontrolsted i Nuuk og et i Sisimiut. Det bliver dog brugerne af kontrolstederne, som skal betale for driften.

Eksporterhvervet forventes at have et betydeligt overskud begrundet i veterinæraftalen, som forventes at træde i kraft i starten af 2013.

6.2.2. Forbud imod indførsel af sælskind i EU

Selvstyret har ikke direkte været involveret ved udarbejdelsen af implementeringsregulering af sælskindsforordningen. Dette er Kommissionens kompetence og opgave at udforme. Derimod har Selvstyret i samarbejde med Udenrigsministeriet haft mulighed for at følge Kommissionens arbejde med reguleringen, ved at bidrage aktivt med baggrundsinformation omkring den grønlandske sælskindseksport.

Implementering og kompetence på området ligger i Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, hvorfor Grønlands Repræsentation og Udenrigsdirektoratet koordinerer tiltag med Departementet. Inuitundtagelsen bør kunne udnyttes til Grønlands fordel. I løbet af 2011 har der været løbende drøftelser mellem Selvstyret, Udenrigsministeriet og Kommissionen omkring selve implementeringen af Inuitundtagelsen.

Canada og Norge har fortsat konsultationer med EU i WTO om sagen, der er ikke kommet noget resultat endnu.

6.2.3. Frihandelsaftale mellem EU og Canada (CETA)

Den seneste forhandlingsrunde mellem EU og Canada foregik 17. – 19. april 2012, Kommissionen stiler imod at kunne afslutte forhandlingerne i år.

Der er fortsat et udestående mellem EU og Canada, om hvordan oprindelseslandsreglerne skal være. Hvis EU slækker på reglerne i forhold til Canada, vil det give dem en konkurrencefordel i forhold til os. Udenrigsdirektoratet har derfor bedt Danmark om at kæmpe for at EU fastholder sit regelsæt på dette område.

6.3. Globale handelsrelationer

Her er der alene tale om relationen til Verdenshandelsorganisationen – WTO, og det er fortsat Naalakkersuisuts målsætning efter bedste evne at efterleve WTO reglerne.

Denne målsætning er begrundet i ønsket om at Grønland skal fremstå som en troværdig og stabil handelspartner, samtidigt med at det giver et moralsk overtag at kunne vise at man kan følge de aftalte normer.

6.3.1. Notificeringsprocessen

Udenrigsdirektoratet har to opgaver i forbindelse med notificeringsprocessen:

- Koordinere at Selvstyret får bragt sin lovgivning i overensstemmelse med WTO reglerne
- Notificere de relevante dele af vores lovgivning til WTO

Notificeringsprocessen er indtil videre udsat indtil forhandlingerne om nye WTO regler (DOHA runden) afsluttes, hvilket dog har lange udsigter. I mellemtiden har Udenrigsdirektoratet til hensigt, at holde sig orienteret omkring vores handelsmæssige lovgivning, og forbedre det interne vidensniveau på området. Samt at etablere et fast forum med erhvervslivet og andre departementer, hvor handelsmæssige problemstillinger kan tages op.

6.3.2. Ministerkonference i Geneve

Hvert andet år afholder WTO ministerkonference, hvor forhandlingerne af de nye WTO regler formelt set foregår. Udenrigsdirektoratet plejer at deltage i den danske delegation, afhængigt af relevansen for vores land.

Senest blev der afholdt ministerkonference i december 2011, hvor det væsentligste var Ruslands optagelse. Udenrigsdirektoratet havde desværre ikke ressourcer til at deltage.

7. Udenrigsdirektoratets organisation

Indsatsen for varetagelse af Grønlands udenrigs- og sikkerhedspolitiske interesser har udviklet sig sammen med Hjemmestyret såvel som med Selvstyrets indførelse. Siden 1994 har der eksisteret en udenrigstjeneste, som udfører Naalakkersuisut politik på området og koordinerer og formidler fagdirektoraternes internationale aktiviteter.

Udenrigspolitiske spørgsmål har i de senere år fået en stadigt stigende vægt i det politiske arbejde.

Den stadig stigende interesse for Arktis og Grønland de seneste år har kunnet mærkes i mængden af arbejdsopgaver. Det gælder også hvad angår antallet af officielle besøg og arbejdsbesøg fra udlandet til landet. Dagsordenen for et udenrigsområde er konstant under forandring og udfordringen ligger i, at kunne tilpasse sig nye tider og emner. På grund af tilpasninger i hele administrationen de seneste år, har antallet af ansatte været konstant. Naalakkersuisut er dog klar over, at der i de kommende år vil være behov for, at tilføre udenrigsområdet flere ressourcer i takt med, at behovet for øget specialisering og tilførsel af ny viden gør sig gældende. Presset på Grønland og for, at Grønland gør sig gældende i internationale spørgsmål vil kun øges de kommende år, også med udviklingen af Selvstyret. Naalakkersuisut er i gang med at undersøge muligheden for, at åbne en ny repræsentation i det nordamerikanske kontinent, som et samlet Inatsisartut også har støttet op omkring.

Naalakkersuisut udenrigstjeneste omfatter pr. 1. januar 2012 14 medarbejdere, fordelt som følger:

- Nuuk: 8 medarbejdere og 1 assistent i Hans Egedes Hus
- København: 1 medarbejder
- Bruxelles: 2 udsendte medarbejdere, 1 lokal sekretær og en studenterpraktikant

Af medarbejderne i Nuuk er én primært beskæftiget med protokollære opgaver, hvoraf en del ikke har decideret udenrigskarakter. Medarbejderen har til opgave at medvirke til, at kontakten mellem Naalakkersuisut og samarbejdspartnere i Danmark og udland foregår under passende former.

7.1. Grønlands repræsentation i København

Grønlands Repræsentationen i København varetager de opgaver for Naalakkersuisut og administrationen, der mest hensigtsmæssigt varetages i eller fra Danmark. Ressourceforbruget afholdes af Udenrigsdirektoratet, hhv. det ansvarlige fagdepartement/styrelse.

7.2. Grønlands repræsentation i Bruxelles

Selvstyret har i Udenrigsdirektoratets regi en repræsentation i Bruxelles, som varetager Grønlands synlighed, vurderinger og interesser ved EU's institutioner, herunder arbejdet som bestyrelsesmedlem i OLT associeringens bestyrelse. Hovedopgaven er at rådgive Naalakkersuisut i relation til Grønlands aftalemæssige relationer til EU, at genforhandle OLT associeringen samt partnerskabsaftalen med EU. I forberedelserne op til fornyede aftaler, i hhv. 2010 og 2011, har der været forberedt en omfattende lobby virksomhed, med deltagelse af flere medlemmer af Naalakkersuisut til information og kommunikations events i Bruxelles, særligt i EU parlamentet og ved møder med adskillige EU kommissærer.

Personalet består af:

- En udsendt repræsentationschef, med titel af ministerråd
- En udsendt fuldmægtig med titel af ambassadesekretær
- En lokalansat sekretær
- En praktikant, som er kandidatstuderende.

Begge udsendte har diplomatisk status.

Ved udgangen af 2011 har der i alt været 12 grønlandske praktikanter som har gennemført et praktikophold af 6 måneders varighed.

7.3. Beslutning om ny repræsentation

I en situation hvor Grønland er i et øget internationalt fokus vil behovet for at være repræsenteret vokse. Det vil være væsentligt, at Grønland er til stede og er i stand til at følge Grønlands position og muligheder tæt. Lande af stor vigtighed for det nuværende og fremtidige Grønland vil være supermagterne USA og Kina, samt vort naboland, Island. Lande som Canada, Tyskland, England, Frankrig, Rusland, Japan og måske Sydkorea, vil på længere sigt både i forhold til politiske relationer og i forhold til handel være lande, der kan tages ind i overvejelserne om nye repræsentationer i udlandet.

I tråd med "Udenrigspolitisk Strategi og Redegørelse 2011", har Naalakkersuisut valgt i første omgang at fokusere på USA, Washington D.C., som det land hvor Grønland bør oprette sin kommende nye repræsentation. Begrundelsen for at oprette en repræsentation i USA er, at udbygge Joint Committee-arbejdet, og sikre et udvidet økonomisk, handels og eksportmæssigt samarbejde med USA. Og samtidigt, at anerkende Grønlands historiske, geostrategiske og sikkerhedspolitiske forbindelser med USA, herunder amerikanernes militære tilstedeværelse, og drage fordel af dette økonomisk, erhvervsmæssigt, forsknings- og uddannelsesmæssigt, osv.

Ydermere mener Naalakkersuisut, at i en tid hvor udviklingen og aktiviteterne i Arktis øges indenfor adskillige områder – f.eks. klimamæssigt, nye sejlruiter, råstofefterforskning, geopolitisk – da vil det være politisk vigtigt og klogt at styrke forholdet og dialogen med en stærk allieret i regionen.

Grønlands udsending i USA vil eventuelt også kunne varetage vores interesser i Canada og FN.

Udenrigsdirektoratet har i samarbejde med Udenrigsministeriet undersøgt hvilke ressourcer, der vil være påkrævet for oprettelsen af en repræsentation i Washington. Naalakkersuisut har efterfølgende oplyst udgiftsniveauet til Inatsisartuts Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg, som i det store hele bakker Naalakkersuisut op i spørgsmålet.

Naalakkersuisut vil derfor tage oprettelsen af en ny repræsentation i USA med i overvejelserne ved finanslovs-udarbejdelsen. Således håber Naalakkersuisut, at der kan findes rum og midler til oprettelsen af en ny repræsentation i dette eller næste års finanslov.

En grønlandsk repræsentation i USA vil være en del af den danske ambassade i Washington – en model der følger selvstyreloven og som ligeledes benyttes ved Grønlands Repræsentation i Bruxelles.

Del 2 - Naalakkersuisuts Internationale Ressortarbejde

8. Formandens Departement

Ingen bidrag ud over Udenrigsdirektoratets.

9. Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik

9.1. SAR-aftale i arktisk regi

I maj 2011 blev en aftale mellem Canada, Danmark, Finland, Island, Norge, Rusland, Sverige og USA om eftersøgning og redning i Arktis underskrevet i Nuuk.

Formålet med aftalen er at etablere en bedre regional organisering af eftersøgning og redning i Arktis. Desuden at inddele Arktis i hensigtsmæssige nationale eftersøgnings- og redningsregioner, for at tydeliggøre ansvarsfordelingen mellem de arktiske lande. Det er første gang at medlemslandene af Arktisk Råd har indgået en juridisk bindende aftale inden for rammerne af dette samarbejde.

Grønlands Selvstyre deltog i den danske repræsentation under forhandlingerne i forbindelse med udformningen af aftalen.

9.2. Forsyning af Østgrønland

Naalakkersuisut iværksatte på baggrund af Inatsisartuts beslutning vedrørende pkt. 78 på Inatsisartuts efterårssamling 2010 en undersøgelse af mulighederne for alternativ godsforstyrning af Østgrønland fra Island. Beslutningen er truffet på baggrund af rekommandation nr. 6/2010 fra Vestnordisk Råd.

Undersøgelsen blev gennemført i 2011 og omfattede bl.a. interview med interessenter i Østgrønland og Island, og en rapport blev offentliggjort i maj 2012.

Rapporten anbefaler, at det nuværende transportsystem i det store hele bevares intakt, men at der foretages få tilpasninger. I forhold til søtransport anbefales det således, at den primære forsyning fortsat bør ske med skibe fra Royal Arctic Line (RAL) og med Aalborg som basishavn.

I forhold til lufttransport er konklusionen, at denne løsning, som det er tilfældet nu, primært bør benyttes i perioder, hvor transport med skib ikke er mulig

9.3. Luftfartsaftale mellem Grønland og Island

I januar 2011 fremsatte den islandske regering ønske om en Open Skies-aftale mellem Island og Grønland.

Da luftfart ikke er et hjemtaget område, skal en sådan aftale forhandles mellem den islandske regering og Transportministeriet. Transportministeriet har uddelegeret ansvaret for forhandlingerne til Trafikstyrelsen. I praksis vælger Trafikstyrelsen primært at basere deres udspil på de ønsker, som man fra Grønlands side måtte have til en aftale.

Naalakkersuisut og Trafikstyrelsen afholdte i løbet af 2011 en række møder med repræsentanter for den islandske regering.

Aftalen blev underskrevet af Trafikstyrelsen og repræsentanter fra den islandske regering den 12. december 2011 og politisk godkendt af Naalakkersuisut den 30. december.

De væsentligste punkter i aftalen er:

- Der vil i fremtiden være fri flyvning, hvad angår frekvens og kapacitet på passagerrutefarten mellem følgende byer i henholdsvis Island og Grønland: Reykjavik, Keflavik, Akureyri og Egilstadir og Nuuk, Sisimiut Ilulissat, Narsarsuaq, Kulusuk og Nerlerit Inaat.
- Der vil i fremtiden være fri flyvning, hvad angår frekvens og kapacitet på fragtrute-flyvning mellem de to lande ved flyvninger videre til/fra et tredje land.
- Procedurene for behandlinger af ansøgninger om charterflyvninger skal i fremtiden gøres mere gennemskuelig for selskaberne, og behandlingstiden skal sættes ned.

9.4. Internationale klimaforhandlinger

9.4.1. COP 16 i Cancún

En grønlandsk delegation deltog ved FN's klimakonference, COP 16, der afholdtes i Cancún, Mexico, fra 29. november til d. 10. december 2010. Formanden for Naalakkersuisut deltog i højsegmentsdelen og sikrede med sin deltagelse opmærksomhed på oprindelige folks rettigheder i Arktis.

9.4.2. COP 17 i Durban

FN's 17. klimakonference blev afholdt i Durban, Sydafrika, i perioden 28. november til 9. december 2011, hvor Naalakkersuisoq for Boliger, Infrastruktur og Trafik, Jens B. Frederiksen, deltog i højsegmentsdelen. Mens selve resultatet af forhandlingerne kun vidnede om begrænset fremdrift i bestræbelserne på at nå til en global klimaaftale, førte samtaler mellem Naalakkersuisoq og den danske Klima-, Energi- og Bygningsminister, Martin Lidegaard, i marginen af forhandlingssessionerne til konstruktiv dansk-grønlandsk dialog, herunder et fælles ønske om et styrket samarbejde, der konkretiseres i en klimasamarbejdsaftale til underskrivelse i 2012.

Klimakonferencen i Durban dannede desuden rammerne for en velbesøgt grønlandsk præsentation i regi af Arktisk Råds side-event, der blev arrangeret af det svenske formandskab. Naalakkersuisoq talte ved denne lejlighed om "Udfordringer og muligheder i et forandret Arktis".

9.5. SWIPA - Snow, Water, Ice and Permafrost in the Arctic

Som resultat af forskningssamarbejdet i Arktisk Råd om klimaforandringerne i Arktis blev publikationen 'Snow, Water, Ice and Permafrost in the Arctic. Climate Change in the Cryosphere' (SWIPA) udgivet i 2011 og 2012.

SWIPA-projektet har gjort den nyeste viden om klimaforandringernes forventede effekter i arktiske egne tilgængelig i form af videnskabelige publikationer samt diverse oplysnings- og undervisningsmateriale. Den endelige rapport har særlig fokus på de vigtigste forandringsmekanismer knyttet til de dele af arktiske egne der er tilfrosne (eller sæsonbetinget frosne). SWIPA er et eksempel på projekter i Arktisk Råd, som den nationale forvaltning af klimaområdet drager direkte nytte af, eksempelvis i arbejdet med sektorvise klimatilpasningsrapporter. I 2012 præsenteres rapporten for den grønlandske offentlighed, og andre projektleverancer, herunder undervisningsmateriale, distribueres til skoleelever på grønlandsk.

10. Departementet for Finanser

10.1. Skattestyrelsen

Naalakkersuisut har i samarbejde med de øvrige nordiske lande deltaget i et projekt om informationsudveksling med de såkaldte finanscentre. Naalakkersuisut har siden 2007 indgået 36 aftaler om udveksling af informationer. Projektet forventes afsluttet med udgangen af 2012.

11. Departementet for Fiskeri, Fangst, og Landbrug

11.1. North Atlantic Fisheries Minister Conference – NAFMC

Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug deltog i North Atlantic Fisheries Ministers Conference (NAFMC) i Torshavn på Færøerne 8. – 9. juni 2011. Ministermødet havde fokus på fiskeriets indvirkning på sårbare marine økosystemer samt på bæredygtigt fiskeri i Nordatlanten. Naalakkersuisoq fremhævede, at Grønlands økonomi hovedsageligt er baseret på fiskeri, hvorfor det er vigtigt, at bæredygtighedsprincipperne følges. Naalakkersuisoq fremhævede desuden vigtigheden af certificering af fiskeriet samt nødvendigheden af at tilpasse sig klimaforandringer.

11.2. Northwest Atlantic Fisheries Organization – NAFO

I kraft af medlemskabet af NAFO har Grønland desuden alternative fiskerimuligheder for den havgående rejeflåde uden for Grønlands 200 sømilegrænse, herunder NAFO forvaltningsområde 3L ved Grand Banks ud for New Foundland. Naalakkersuisuts vigtigste forhandlingsmål de seneste år har været at opnå en omfordeling af rejekvoten i dette område, hvilket endnu ikke er lykket. Danmark på vegne af Færøerne og Grønland (DFG) fastsætter derfor fortsat en autonom kvote.

Som følge af den fiskeripolitiske udvikling siden 1979 (oprindelsesåret for den eksisterende NAFO konvention) med øgede internationale krav om bæredygtigt fiskeri, vedtog NAFO i 2007 en ændret konvention. De væsentligste ændringer vedrører en slankning af organisationen, opdatering af konventionens formåls- og kompetenceartikler samt en ny tvistbilæggelses procedure, som f.eks. kan anvendes i striden om fordeling af rejer i 3L. Før den ændrede konvention kan træde i kraft skal $\frac{3}{4}$ dele, det vil sige 8 lande, have ratificeret den. Status i 2011 var at Norge, Canada og EU har tiltrådt konventionen. Grønland tiltrådte konventionen i 2011. Færøerne skal først tiltræde den nye konvention før at DFG kan tiltræde konventionen.

11.3. North East Atlantic Fisheries Commission – NEAFC

Naalakkersuisut har navnlig interesse i fordeling og forvaltning af pelagisk rødfisk. Grønland er en af de tre største aktører i fiskeriet i Nordøst Atlanten efter denne art, og er sammen med Færøerne og Island kyststat til bestanden. Herudover deltager de øvrige NEAFC parter Norge, EU og Rusland ligeledes i fiskeriet. Der har igennem flere år været forsøg på at indgå en aftale om forvaltning og fordeling af den pelagiske rødfisk og især Rusland har blokeret for en aftale. I 2011 lykkedes det at indgå en kyststatsaftale, dog uden deltagelse af Rusland, om en flerårig forvaltning og fordeling af pelagisk rødfisk. NEAFC har de senere år intensiveret observation og melding af illegal, ureguleret og urapporteret (IUU) fiskeri i samarbejde med NAFO. Indsatsen og samarbejdet har været en succes, idet IUU-aktiviteter i 2011 stort set var ophørt i Nordatlanten. En

afgørende faktor i denne henseende har været det nye havnekontrollsystem (Port State Control) fra 2007.

Grønland Fiskerilicenskontrol har også på fiskerikontrolsiden deltaget aktivt og konstruktivt i de internationale fora omkring fiskerikontrol og inspektion. Hvilket også indbefatter NACGF: North Atlantic Coast Guard Forum.

11.4. Nordisk Ministerråd for fiskeri, havbrug, jordbrug, levnedsmidler og skovbrug – MR-FJLS (fiskeri)

Finland havde formandskabet for det nordiske samarbejde i 2011. Det finske formandskabsprogram havde titlen "Det Grønne Norden – Klimasmart aktør", med fokus på det nordiske perspektiv på klimaforandringer.

Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug deltog i nordisk ministerråds sommermøde (MR-FJLS) i Finland 6. – 8. juli 2011. Under ministermødet gjorde Naalakkersuisoq opmærksom på, at havets levende ressourcer bør forvaltes ud fra en økosystembaseret tilgang. Naalakkersuisoq fremhævede i denne sammenhæng, at levende ressourcer i havet ikke bør forvaltes enkeltvis, da fisk og havpattedyr påvirker hinanden. Derudover bør forvaltning af de levende ressourcer i havet, altid baseres på den biologiske rådgivning.

11.5. North Atlantic Salmon Conservation Organization (NASCO)

De stadigt forværrede tilstande i laksenes hjemfloder har medført, at laksebestandene i de europæiske og amerikanske områder, der forsyner Vestgrønland med laks, var på et historisk lavt niveau. Den biologiske anbefaling for 2012 viser ikke nogen generelle forbedringer. Anbefalingen er således, at bestandene, der optræder ved Vestgrønland er under forvaltningsgrænsen, og at bestandene lider af reduceret reproduktiv kapacitet. Der har således udelukkende været tale om fiskeri efter laks til forsyning af det grønlandske hjemmemarked.

11.6. EU-fiskeriprotokol

Grønland og EU underskrev den 2. juni 2006 en Fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol. Denne aftale og tilhørende protokol er gældende i perioden 1. januar 2007 til 31. december 2012.

Fiskeripartnerskabsaftalen regulerer EU's fiskeri i grønlandsk farvand samt EU's betaling herfor. Betalingen er delt op i en fiskeribetaling, en rederbetaling og en sektorstøtte til den grønlandske fiskerisektor fra EU, mod at Grønland stiller de aftalte fiskerimængder til rådighed.

Samarbejdet med EU i 2011 inden for rammerne af Fiskeripartnerskabsaftalen har været koncentreret om den fortsatte implementering af aftalen, herunder afrapportering i henhold til ordningen om sektorstøtte, samt allokering af fiskerikvoter til EU.

Det årlige Joint Committee møde, fandt sted i slutningen af november 2011 i Bruxelles, på Joint Committee mødet, blev man enige om at fortsætte det hidtidige arbejde med sektorstøtten, samt at fastsætte de endelige fiskerikvoter der skal allokeres til EU for 2012.

11.6.1. Forhandlingerne til en fornyelse af protokollen til Fiskeripartnerskabsaftalen

Fornyelsen af protokollen blev indledt i 2011 og den afsluttende forhandlingsrunde skete i februar 2012. Fra september 2011 har der været tre forhandlingsrunder i henholdsvis Ilulissat, Bruxelles og København.

Der blev opnået enighed om en fornyelse af protokollen, og opdelingen af betalingen i den nye protokol vil være som den eksisterende protokol med betaling for fiskerikvoter, budgetstøtte, og en form for licensbetaling, samt en finansiel pulje til brug for eventuelt forøgede fiskerimængder, hvis der er mulighed for at stille yderligere kvoter til rådighed for EU end de mængder er aftalt i protokollen.

Det samlede årlige betaling fra EU og rederierne forventes at være 132,9 mio. kr. derudover er der en finansiel pulje på 11,2 mio. kr.

Den nye protokol vil være gældende for perioden 2013 til og med 2015. Fornyelsen af protokollen betyder at selve fiskeriaftalen ikke er ændret, men betingelserne for fiskeriet, som er reguleret i protokollen tilknyttet fiskeriaftalen, er revideret på en række områder. Endelig vil resultatet være et bidrag til at sikre den samlede aftale med EU, nemlig den overordnede partnerskabsaftale.

Protokollen skal dog godkendes af begge parter, EU og Grønland inden at den endelig er på plads hvilket skal ske i løbet af 2012.

11.7. Fiskeriaftale samt gennemførelse af Protokol for 2012 mellem Grønland og Rusland

Grønland og Rusland har i dagene 1. og 2. december 2011 i København gennemført forhandlinger om en fiskeriprotokol for 2012 i overensstemmelse med Fiskeriaftalen mellem Danmark/Grønland og Rusland. Med hensyn til de opnåede resultater henvises der til Naalakkersuisuts redegørelse til Inatsisartut om fastsættelse af TAC og kvoter for 2012. Aftalen med Rusland vurderes som tilfredsstillende.

11.8. Fiskeriaftale samt gennemførelse af Protokol for 2012 mellem Grønland og Norge

Grønland og Norge har gennemført forhandlinger fra den 19.-20. december 2011 om en fiskeriprotokol for 2012 i København. Med hensyn til de opnåede resultater henvises der til Naalakkersuisuts redegørelse til Inatsisartut om fastsættelse af TAC og kvoter for 2012.

11.9. Fiskeriaftale samt Protokol for 2012 mellem Grønland og Færøerne

I overensstemmelse med aftalen mødtes en færøsk og en grønlandsk delegation den 15.-16. november 2011 og forhandlede de gensidige fiskerirettigheder for 2012. Med hensyn til de opnåede resultater henvises der til Naalakkersuisuts redegørelse til Inatsisartut om fastsættelse af TAC og kvoter for 2012.

11.10. Aftale med Island og Norge om Loddebestanden i Farvandene mellem Grønland, Island og Norge (Jan Mayen)

Forskere fra Island og Grønland har den opfattelse, at det er sandsynligt, at loddebestanden er flyttet vestover i de senere år, og lodden dermed forefindes i større omfang i Grønlands fiskerizone end hidtil. Hvis det kan dokumenteres, og det kan sandsynliggøres, at der er tale om en blivende ændring, vil Grønland overveje at opsige den nuværende aftale, og, som betingelse for en ny, kræve en større andel af kvoten.

11.11. North Atlantic Marine Mammal Commission – NAMMCO

Det 20. årsmøde fandt sted i Oslo i september.

I 2011 arbejdede Naalakkersuisut på linje med de foregående år hen imod implementering af tidligere NAMMCO-rådgivning samt styrkelse af arbejdet for bæredygtig udnyttelse, der hvor der måtte være problemer. I den sammenhæng var der aktiv deltagelse og bidrag fra fangererhvervet således, at grundlaget for samarbejdet blev øget.

Retten til fangst og udnyttelse af havpattedyr har altid været et af de bærende principper i NAMMCO. Heri indgår også, at denne ret medfører en forpligtelse til, at fangsten foregår bæredygtigt og på en sådan måde, at den minimerer dyrenes lidelser. Fangstmetoder og mulige forbedringer af disse har derfor også haft en central placering i NAMMCO's hidtidige arbejde. Dette er primært foregået i forskellige workshops arrangeret af NAMMCO's arbejdsgruppe om fangstmetoder. Den sidst workshop blev afholdt i november 2011, hvor fokus var på fangst og aflivning af småhvaler.

Næste årsmøde, der vil markere 20 års jubilæum for organisationen, vil finde sted i september 2012.

11.12. Den Internationale Hvalfangstkommission – IWC

Med sin aktive deltagelse i IWC har Naalakkersuisut ønsket at bevare mulighederne for Grønlands kvoter af store hvaler og på den måde, at få dækket så meget af kødbehovet som muligt til lokale og kulturelle formål, herunder begrænsning af

import af fødevarer. Sikring af hvalkvoter kan ligeledes være med til at supplere den lokale indtjening i fangererhvervet.

EU kan ikke blive medlem af IWC og har dermed ingen stemmeret. Det spændte forhold i IWC er blevet forstærket da EU Kommissionens beslutning om at holde en fælles EU holdning om IWC spørgsmål er blevet forlænget fra 2011 til 2012. Dette betyder, at det er yderst vanskeligt at opnå de $\frac{3}{4}$ flertal, som kræves for at opnå en kvote, når alle medlemslandene fra EU ikke stemmer for et forslag. Det medfører at EU har en afgørende rolle for kvotefastsættelser for oprindelige folk, herunder Grønlands kvoterettigheder. EU's fælles holdning fokuserer endvidere også på beskyttelse af hvaler i internationale farvande samt fastholdelse af moratoriet fra 1986.

Naalakkersuisut støtter princippet om bæredygtig udnyttelse og arbejder for, at der på kort og langt sigt fortsat er mulighed for hvalfangst i Grønland. Naalakkersuisut frygter, at underminering af princippet om bæredygtig udnyttelse med tiden vil kunne ødelægge Grønlands muligheder for at drive hvalfangst. Naalakkersuisut har til stadighed gjort opmærksom på, at IWC endnu ikke giver hvalkvoter, der dækker det af IWC i 1990 godkendte behov på 670 tons hvalkød. Kvoten for 2008-2012 svarer til 570 tons hvalkød.

Det har igennem flere år været målsætningen at få større forståelse for Grønlands hvalfangstmetoder herunder den begrænsede tilladelse til riffelfangst på vågehvaler. På årsmøderne bliver der fremlagt en række dokumenter der fortæller om Grønlands udvikling og forbedring af hvalfangststudstyr i gennem de sidste år, fangstdata og information om lovgivningen.

Den biologiske rådgivning og de fastsatte nationale kvoter for blandt andet havpattedyr, isbjørne og hvalros findes på Grønlands Selvstyre hjemmeside.

På årsmødet i 2011 førte uoverensstemmelser vedrørende fortolkninger af møderegler til udsættelse af hovedparten af dagsordenen til årsmødet 2012. Dette er ligeledes et kvoteår, således at Grønland ved dette møde skal opnå kvoter for den næste 5-6 årige kvoteblok.

Efter Departementets vurdering har etableringen af EU som blok umuliggjort Grønlands/Danmarks muligheder for dels at få nye kvoter til Grønland, og dels på længere sigt at opretholde de kvoter, som man allerede har fået biologisk rådgivning for er bæredygtige kvoter.

I et Rigsfællesskabsperspektiv er det også ganske væsentligt, at Kommissionen lægger op til, at alle hvalfangstoperationer skal bringes ind under IWC's kontrol. Det betyder blandt andet ønske om kompetence på småhvalfangst på Færøerne og i Grønland. IWC har ikke kompetence på forvaltning af småhvaler. Naalakkersuisut har den klare holdning, at forvaltning af småhvaler klart hører under regionale og bilaterale forvaltningsorganisationer.

11.13. Oslo konventionen om bevaring af isbjørn – genoptagelse af dialog mellem lande der har isbjørne i deres kyster

I efteråret 2011 blev det 4. møde mellem repræsentanterne afholdt.

Parterne enedes om at påbegynde en proces, til at vurdere om den nuværende konventionstekst er tilstrækkelig for at opfylde målsætningerne med konventionen.

a) Oslo-konventionen

Parterne enedes om at fortsætte samarbejdet inden for Oslo-konventionens rammer. Parterne enedes om, at der er behov for en koordineret handlingsplan for isbjørneforvaltningen, som bør finde sted i regi af Oslo-konventionen.

b) Forvaltningspolitik

Parterne enedes om, at al isbjørne forvaltning skal baseres på bæredygtig udnyttelse. Fangstkvoter skal, hvad enten disse er til lokal fangst eller trofæjagt, samlet set være indenfor rammerne af bæredygtig udnyttelse og helst ske via forvaltningsaftaler når der er tale om fællesbestande.

Parterne enedes om at styrke samarbejdet omkring forvaltning af verdens isbjørnebestande i lyset af de udfordringer, der venter i kølvandet på de forventede klimaændringer. Forvaltningssamarbejdet gælder udveksling af informationer, samt samarbejde om bestandsundersøgelser, kvotefastsættelse og forvaltningsplaner for delte bestande. I den sammenhæng kan det nævnes, at Grønland og Canada underskrev fælles forvaltningsaftale MoU for to af bestandene (Kane Basin og Baffin Bugt bestandene) pr. 30. oktober 2009 i Kangerlussuaq.

Flere lande udtrykte bekymring over en øget påvirkning fra skibstrafik, turisme samt olie-, gas- og mineralaktiviteter, og parterne enedes om, at der er behov for politiske målsætninger og reguleringsmekanismer for at minimere påvirkningen af isbjørnebestandene.

c) Forskning og overvågning:

For at sikre at udnyttelsen er bæredygtig og forvaltningen justeres i forhold til de ændringer, der sker i bestandene, enedes de fem isbjørnationer om i fællesskab at forbedre overvågningen, samt udvikle retningslinjer for minimumsstandarder for bestandsovervågningen. Dette vil kunne inkludere biologisk bestandsovervågning, systematisk indsamlede brugerobservationer og fangsterfaring.

I efteråret 2011 blev parterne enige om rammerne for en fælles handlingsplan (Range-wide Action Plan), som de hver især også følger i forbindelse med de nationale handlingsplaner i monitoreringen af isbjørne.

Parterne enedes om, at der er behov for registrering af isbjørne, der er til fare for mennesker og ejendomme, samt forskning i olie, gas og mineral aktiviteters påvirkning af isbjørne populationer. Parterne har således støttet op omkring et

forslag fra Norge og USA, om et system til registrering af menneske-isbjørn møder. Systemet er under testfasen og vil kunne være oppe at køre ultimo 2012.

d) Trofæjagt

På nuværende tidspunkt tillader kun Canada trofæjagt på isbjørn. Parterne ser trofæjagt som et forvaltningsredskab, der ikke truer isbjørnebestande, så længe fangsten er en del af en bæredygtig kvote.

Parterne holder workshop i efteråret 2012 for at følge op på ovennævnte mål og strategier. Næste partsmøde afholdes i 2013 eller 2014.

11.14. Polar Bear Specialist Group - PBSG

Der har ikke været afholdt møder siden 2009.

11.15. Convention on International Trade in Endangered Species - CITES

I efteråret 2009 fremsendte USA et forslag i høring til range staterne, hvor USA har foreslået at isbjørne oplystes fra CITES appendiks II til appendiks I. Efter d. 14. oktober 2009 meddelte USA, at deres forslag var blevet sendt til CITES med henblik på behandling i CITES COP15 i 2010. Begrundelsen for forslaget var klimaforandringerne, hvor isens areal menes at blive mindre og kvalitet som levested falder. Af de lande, som har bestande af isbjørne, var det kun USA, som støttede forslaget, resten af isbjørnelandene i Arktis var imod forslaget, inklusive delstaten Alaska. Ved afstemning, blev sagen nedstemt, således isbjørn ikke blev oplyst.

Konsekvensen af oplystningen til liste I kunne medføre, at import- og eksportrestriktionerne bliver strengere, end de er i dag. Såsom import- og eksportforbud for det potentielle fremtidige marked for trofæjagt.

Grønland har overfor USA gjort gældende, at det anses at være en forhastet beslutning at oplyste isbjørnen fra appendiks II til appendiks I. Dette ud fra de informationer, der var tilgængelige, og fordi sådan en oplystning kunne gå imod arbejdet for mere effektive bevaringsmetoder.

I anledning af USA's forslag i 2010, inviterede EU Kommissionen Grønland og Canada til at præsentere dels de biologiske og dels de forvaltningsmæssige aspekter af isbjørnestandene i Grønland i november-december 2009. Grønland valgte at føre en aktiv rolle i forhold til EU for at påvirke opinionsdannelsen og for at fortælle EU at der ikke var grund til at støtte USA's forslag. Som nævnt blev forslaget nedstemt under COP15 i 2010.

Et nyt udkast af forslaget er blevet modtaget til høring i maj 2012.

Grønland har i forvejen haft et frivilligt eksportstop siden 1. april 2008, efter en negativ bedømmelse af fangsttrykket fra Det Videnskabelige Råd under Grønlands Naturinstitut vedr. fællesbestandene i Kane Bassin og Baffin Bugten. Manglende

viden om bestandenes størrelse er medvirkende årsag til at gøre fastsættelse af bæredygtige kvoter vanskelig. Der blev indført kvoter for isbjørne i 2006 for at arbejde hen imod en bæredygtig udnyttelse af isbjørnebestandene dels ved indførelsen af kvoteret bæredygtig fangst samt ved samarbejdet med internationale organer, herunder samarbejdet med Canada/Nunavut om MOU aftale om fællesforvaltning af isbjørnebestande i Kane Basin og Baffin Bugt.

11.16. The International Union for Conservation of Nature – IUCN

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug (APNN) deltog i sidste verdenskongres i oktober 2008 i Barcelona. Næste generalforsamling sker i efteråret 2012.

11.17. Joint Commission on Narwhal and Beluga - JCNB

Naalakkersuisut erkender vigtigheden af fangsten af narhvaler og hvidhvaler for befolkningen i Grønland og tager hensyn til interessen for rationel forvaltning, bevaring og optimal udnyttelse af havets levende ressourcer i henhold til de almindeligt accepterede principper inden for folkeretten, som den gengives i FN's Havretskonvention Artikel 65. Naalakkersuisut ønsker ligeledes at samarbejde om og udvide den videnskabelige forskning vedrørende hvid- og narhvalbestandene.

JCNB's seneste ordinære møde var i Nuuk i maj 2009.

Et telefonmøde blev afholdt i 2011, da der ikke var nogen nye resultater fra tællinger, der kunne rykke ved den tildelte kvoteblok gældende indtil 2012. Canada havde på dette tidspunkt en negativ bæredygtighedserklæring på deres narhvalbestand grundet manglende viden om visse enkeltbestande.

Naalakkersuisut vil fortsætte arbejdet med henblik på implementering af tidligere rådgivning samt at opnå en bæredygtig udnyttelse. I den sammenhæng forventes der en aktiv deltagelse og bidrag fra fangererhvervet således, at grundlaget for samarbejdet kan øges.

Et videnskabeligt møde blev afholdt i februar 2012 i København. Den videnskabelige komite gennemgik 19 videnskabelige rapporter og baseret på disse, viser begge nar- og hvidhval bestande i Baffinbugten positiv udvikling. JCNB's næste ordinære møde forventes afholdt i august 2012 i Canada, hvor anbefalingerne fra den videnskabelige rapport vil blive drøftet og vil danne udgangspunktet for fastsættelse af den nye 3-årige kvoteblok på nar- og hvidhval.

11.18. Joint Commission on Polar Bear - JCPB

Der blev i Kangerlussuaq den 30. oktober 2009 indgået et aftalememorandum om fællesbestande af isbjørne for Kane Basin og Baffin Bugten. Indtil videre er bestanden i Davis Strædet udeladt af dette samarbejde.

Det første møde i fælleskommissionen blev holdt i foråret 2010 og næste møde vil ske så snart der er indsamlet viden nok til fastholdelse eller ændring af nuværende rådgivning, formentlig i løbet af 2013.

12. Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked

Når det drejer sig om at fremme Grønlands erhvervsliv i udlandet – og fremme udlandets interessere i at investere i vores land, fokuserer Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked på følgende:

- Deltage i vestnordiske organisationer for samarbejde med fokus på udvikling af erhverv.
- Branding (ikke mindst i relation til at tiltrække flere turister).
- Events i udlandet, herunder eksportfremstød
- Råstof- og storskalaprojekter: tiltrække flere investorer.

I 2011 deltog Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer i en stor, international mineralmesse i Kina. Efterfølgende besøgte den kinesiske Minister of Land and Resources Nuuk i april 2012. I den forbindelse er Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer i 2012 blevet inviteret på genbesøg i Kina, hvor der planlægges et større fremstød for grønlandske produkter. Derudover har der ligeledes været handelsdelegationer fra en række europæiske lande som Frankrig, Norge, Sverige, Østrig og Tyskland. Den udenlandske interesse drejede sig om mulige samarbejdsflader mellem erhvervslivet i de pågældende lande og Grønland.

12.1. Etablering af en rådgivningsenhed

I 2012 skete der en ændring af strukturen af de organer, der har til formål at fremme Grønlands erhvervsliv i bred forstand. En af de markante nyskabelser i den sammenhæng er, at der skal oprettes en rådgivningsenhed, der har til formål at rådgive lokale virksomheder, hvordan de kan blive underleverandører til storskala- og råstofprojekter. Blandt rådgivningsenhedens mange opgaver er at fremme Grønlands erhvervslivs potentialer i forhold til de investorer, der investerer midler i råstof- og storskalaprojekter.

Departementet har store forventninger til den nye rådgivningsenhed. Enhedens formål er dels at opfordre og animere det lokale erhvervsliv til at fokusere på de store muligheder, der er i de kommende råstof- og storskalaprojekter, og dels at overbevise investorerne om at anvende grønlandske virksomheder og arbejdskraft, når de igangsætter (og den fortsatte drift af) deres projekter.

12.2. Vestnordisk samarbejde

Grønland deltager i forskellige fora'er med det formål at styrke de erhvervsmæssige bånd til de to vestnordiske lande, Island og Færøerne. Konkret drejer det sig om North Atlantic Tourism Association (NATA) og Nordisk Atlantsamarbejde (NORA).

12.2.1. NATA

I 2011 deltog Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer i Vestnorden Travel Mart (VNTM) i Tórshavn. De tre landes turistråd skiftes til at arrangere VNTM.

Det blev i forbindelse med fornyelsen af aftalen i 2010 besluttet at oprette et deltids sekretariat på Færøerne til blandt at sikre data indsamling i forbindelse med VNTM.

12.2.2. NORA

Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer besøgte i september 2011 NORAs hovedkontor i Tórshavn, hvor han fik en orientering om projekter med grønlandsk deltagelse.

12.3. Branding og Markedsføring af Grønland

Det er Visit Greenlands (VG) opgave at brande og markedsføre Grønland i udlandet. Størstedelen af denne indsats har været rettet mod at udvikle VG's hjemmeside: websitet www.greenland.com som fortrinsvis er rettet mod turister.

I den forbindelse kan det nævnes, at resultatet af hjemmesiden har været særdeles tilfredsstillende. Visit Greenland modtog den 21. maj 2012 en internationalt anerkendt net-pris, Webby Awards, for deres hjemmeside. Det er en global publikum-pris til den bedste hjemmeside. Det er et stort skulderklap til VG, at de har modtaget denne pris. Ikke mindst når man tager i betragtning af, at de har været i konkurrence med turisthjemmesider fra populære turistdestinationer som New York, Vancouver og New Zealand.

Tv-udsendelsesrækken "A Taste of Greenland" er en serie med fem udsendelser (+ hjemmeside). Denne serie vil blive færdig i løbet af 2012. Målet med udsendelsesrækken er, at den skal vises i forskellige lande. Allerede nu er enkelte udsendelser blevet vist på BBC.

Derudover deltager Grønland løbende i diverse events i udlandet, der sætter fokus på Grønland fra forskellige vinkler: Turisme, råvarer, is og vand, film.

13. Råstofdirektoratet

13.1. Udvikling på mineralområdet

Råstofområdet i Grønland er i hastig vækst og udviklingen indenfor aktiviteter og tildeling af tilladelser er fortsat stigende. En håndfuld mineral-projekter er efterhånden meget fremskredne med stort potentiale for at blive realiseret, herunder jernprojektet ved Isukasia, Bly/Zink-projektet ved Citronen Fjord, Rubin/Safir-projektet ved Fiskenæsset, Eudialyt/Sjældne Jordartsprojektet ved Killavaat Alannguat, Sjældne Jordartsprojektet ved Kuannersuit, Sjældne Jordartsprojektet ved Sarfartoq, samt genåbning af Bly/Zinkminen ved Maarmorilik.

Interessen for de grønlandske mineraler understøttes af en vedholdende markedsføring på området, hvor bl.a. markederne i Canada, Australien og senest Kina er blevet centrale fokusområder. Fokuseringen på de grønlandske mineraler har afstedkommet en øget udenlandsk interesse for Grønland. I årets løb har en række ambassadører besøgt Grønland for at høre mere om udviklingen på mineralområdet, ligesom den kinesiske minister for mineralske råstoffer Xu Shaoshi har været på besøg i april 2012. Der har i anledning af ministerbesøget fra Kina været drøftelser om muligheden for at indgå en samarbejdsaftale mellem Kina og Grønland, som kan omfatte videnskabelige undersøgelser.

Grønland har startet en dialog med EU omkring et mere formaliseret samarbejde, bl.a. indenfor det videnskabelige område. EU har vist interesse for bl.a. sjældne jordarter og senest har EU-Kommissær Antonio Tajani ønsket at besøge Grønland i 2012. Den svenske Handelsminister Ewa Björling har allerede besøgt Grønland ved et officielt besøg i 2011, hvor muligheder for samarbejde og udveksling af erfaringer indenfor mineralområdet blev drøftet.

13.2. Udvikling på kulbrinteområdet

På kulbrinteområdet har vi ligeledes oplevet en hastig vækst over de seneste 10 år. Hvor der i 2002 var meddelt 0 tilladelser med eneret til efterforskning/udnyttelse er der ved starten af 2012 meddelt 20 eneretstilladelser. Udviklingen skyldes bl.a. en række succesfulde udbudsrunder og en virkningsfuld Åben Dør-politik. Den seneste udbudsrunde i 2010 gjaldt tilladelser i Baffin Bugt området, som endte med meddelelse af nye 7 tilladelser med deltagelse fra en række af de største internationale olie/gas-selskaber. De næste udbudsrunder bliver afholdt i Grønlandshavet ud for Nordøstgrønland i 2012 og 2013.

Der blev foretaget efterforskningsboringer for første gang i 10 år i 2010 og igen i 2011. Under boringerne fandt olieselskabet et aktivt kulbrintesystem, men ikke olie/gas i tilstrækkelige mængder til at udvikle et produktionsfelt. Såfremt man finder et tilstrækkeligt stort felt, vil der sandsynligvis gå mere end 10 år før en egentlig produktion kan igangsættes.

Der forventes ingen efterforskningsboringer i 2012, men rettighedshaverne har planlagt en række andre aktiviteter, der skal hjælpe med at afdække potentialerne for olie og gas i den grønlandske undergrund. Det drejer sig blandt andet om stratigrafiske boringer, hvor undergrundens øverste lag undersøges, samt indsamling af seismik på havet.

Selskabernes betydelige finansielle investeringer i afdækningen af den grønlandske undergrund er en god indikator for troen på det grønlandske potentiale.

13.3. Internationale aktiviteter inden for råstofområdet

Råstofdirektoratet tager del i den vidensdeling og erfaringsudveksling, der finder sted inden for rammerne af Arktisk Råd. Råstofdirektoratet opnår således dels viden om andre landes regler og praksisser, som kan bidrage til et vedvarende tjek af, at vi i Grønland lever op til bedste internationale praksis. Vidensdelingen går dog også den anden vej, idet vi søger at bidrage til at udvikle og forhøje standarderne for olie/gas aktiviteter i Arktis. Hermed søger vi at sikre, at alle lande i Arktis har samme høje standarder for sikkerhed, sundhed og miljø, hvilket også vil medføre, at Grønland kan bevare sin konkurrencedygtighed på råstofområdet uden at gå på kompromis med disse essentielle hensyn.

Råstofdirektoratet har igennem en årrække været aktiv i arbejdsgruppen PAME (Protection of the Arctic Marine Environment) under Arktisk Råd, som vedrører beskyttelse af havmiljøet i forbindelse med menneskelige aktiviteter. Inden for det seneste år har Råstofdirektoratet i tillæg hertil engageret sig i arbejdsgruppen EPPR (Emergency Prevention, Preparedness and Response) som omhandler forebyggelse, beredskab og bekæmpelse af miljømæssige katastrofer i Arktis.

I løbet af 2011-2012 har Råstofdirektoratet arbejdet for at vinde international opbakning for etablering af en international oliespildsfond. Idéen om en oliespildsfond blev fremsat af Formanden for Naalakkersuisut, Kuupik Kleist, på Inuit Leaders' Summit i Ottawa i februar 2011. Der findes p.t. ikke noget internationalt instrument der omhandler ansvars- og compensationsspørgsmål relateret til olieefterforskning og udnyttelse. I dag er det op til de enkelte lande at stille krav om ansvarsbestemmelser og finansielle garantier og forsikringer i forbindelse med olieefterforskning og udnyttelse. I Grønland stiller vi krav om meget store milliard garantier fra de enkelte olieselskaber, herunder moderselskabsgarantier. I tillæg hertil stiller vi krav om forsikringer.

Idéen om at oprette en international oliespildsfond går ud på at sikre, at der dels er tilstrækkelige ansvarsbestemmelser til stede i alle relevante lande, dels sikre, at der er tilstrækkelige finansielle midler til oprydning og compensation til stede, også i tilfælde af worst case tilfælde. Det er Naalakkersuisuts holdning, at de forskellige lande kan opnå betydelige fordele ved at samarbejde internationalt om disse spørgsmål.

Råstofdirektoratet har dels arbejdet på at løfte sagen i FN's internationale søfartsorganisation (IMO), dels inden for Arktisk Råd. Da det er en sag der omhandler store finansielle interesser er det Råstofdirektoratets vurdering, at det vil kræve et betydeligt modningsarbejde at opnå international opbakning til en bindende aftale om etablering af en international oliespildsfond.

I løbet af 2011-2012 har Råstofdirektoratet deltaget som Grønlands Selvstyres repræsentant i den Task Force, der blev nedsat på Arktisk Råds ministermøde i Nuuk 2011. Task Forcen har i løbet af 2011 og 2012 forhandlet om muligheden for at indgå en international aftale mellem de arktiske lande om samarbejde inden for oliespildsberedskab- og bekæmpelse. Spørgsmål vedrørende ansvars- og kompensationsbestemmelser har ligeledes været drøftet her. Da aftalen forventes at vedrøre oliespild fra såvel råstofaktiviteter som øvrige aktiviteter (f.eks. skibsfart), og således omhandler både hjemtagne og ikke-hjemtagne ressortområder (havmiljøforurening uden for 3 sømil), indgår Råstofdirektoratet i Kongerigets fælles delegation sammen med det danske Forsvarsministerium.

13.4. Bilaterale aftaler

Det er Naalakkersuisuts politik, at der ikke indgås eksklusivitets-aftaler med nogen lande eller internationale organisationer vedr. efterforskning/udnyttelse af mineraler i Grønland. Naalakkersuisut ønsker, at råstofområdet skal udvikle sig under frie konkurrenceforhold.

Naalakkersuisut drøfter i samarbejde med Danmark muligheden for at indgå i en samarbejdsaftale med EU i som f.eks. kan omfatte videnskabelige undersøgelser og vidensopbygning vedrørende råstofområdet i Grønland.

Råstofdirektoratet har indgået bilaterale aftaler på forvaltningsniveau med Norge (Petroleumsdirektoratet) og Canada (National Energy Board), og er blevet forespurgt om muligheden fra Rusland (Ministry for Energy).

Endvidere har der været drøftelser med Kina om muligheden for at indgå i en samarbejdsaftale som f.eks. kan omfatte videnskabelige undersøgelser.

14. Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling

14.1. Familie

Den 24. januar 2011 var Grønland til eksamination ved FN's Komite om Barnets rettigheder for at rapportere om, hvordan Grønland lever op til FN's Børnekonvention. Tiltrædelse af Valgfri protokol af 25. maj 2000 til FN-konventionen om barnets rettigheder vedrørende salg af børn, børneprostitution og børnepornografi er iværksat i 2011.

Naalakkersuisoq, Mimi Karlsen, deltog fra 27. februar til 1. marts 2012 i en international konference om kvindekrisecentre i Washington, USA. Konferencen var planlagt af det amerikanske netværk NNEDV, der arbejder for at eliminere vold i nære relationer.

Den 12. juni 2012 underskrev Grønland Nordisk konvention om social sikring. Det er første gang, Grønland er selvstændig underskriver. Konventionen tager udgangspunkt i EU-forordning nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger. Konventionen er udstrakt til at gælde EØS-landene og nu Grønland og Færøerne, der står udenfor både EU og EØS. Konventionen omfatter områderne pension, familieydelse, visse sundhedsydelse og arbejdsløshedsunderstøttelse. Konventionen gælder ikke automatisk ved underskrivelse, men først når den er ratificeret af Grønlands Selvstyre i form af vedtagelse i Inatsisartut. Dette er planlagt til efterårssamlingen i 2012.

14.2. Handikap

FN's Handicapkonvention trådte i kraft den 24. august 2009 for Danmark, inkl. Færøerne og Grønland. For Grønlands vedkommende har Inatsisartut ikke tiltrådt konventionen, men konventionen er ved en administrativ fejl blevet gældende for Grønland. Naalakkersuisut planlægger fremlæggelse af beslutningsforslag om tiltrædelse af konventionen på EM 2012. Der er p.t. 114 Stater, der har ratificeret konventionen.

Der er desuden en frivillig protokol til konventionen, der er ratificeret af 65 Stater. Den frivillige protokol finder ikke anvendelse for Grønland. Den frivillige protokol giver adgang individer og organisationer til at klage over handicappedes forhold til FN's handicapkomite.

Handicapkonventionen forpligter medlemsstaterne til ikke at diskriminere overfor handicappede. Herudover gælder beskyttelsen i de øvrige menneskerettighedskonventioner også fuldt ud for handicappede. Der er desuden en særlig henvisning til handicappede kvinder og børn. Medlemsstaterne forpligter sig også til at oplyse om handicappedes forhold i samfundet.

Det er desuden et centralt element i konventionen, at handicappede skal have fysiske rammer, der muliggør personlig udvikling. Dette element kan dog være en udfordring for Grønland, men vil højne handicappedes livskvalitet og mulighed for at deltage i samfundet og realisere deres personlige udvikling.

14.3. Ligestilling

Naalakkersuisoq deltog den 1. november 2011 i et arrangement om køn og klimaforandringer ved Nordisk Råds session i København. Her lancerede hun en fællesnordisk webportal om køn og klimaforandringer, ligesom hun deltog i en paneldebat om klimaforandringernes påvirkninger i Norden og i Grønland.

14.4. Kultur

I Ilulissat blev i eftersommeren 2011 afholdt nordisk sprog møde for sprognævn i Norden. Sagen havde særlig interesse i forbindelse med en debat om revision af den grønlandske Sproglov.

Inden for kulturen har Naalakkersuisoq i maj 2011 deltaget i arrangementer i forbindelse med åbningen af det nye koncerthus i Reykjavik. I samme forbindelse besøgte Naalakkersuisoq radio- og tv-stationer i Island og på Færøerne, hvor der bl.a. blev holdt møde med den færøske biskop.

På det sportslige område har Naalakkersuisoq overværet Island Games 29. juni - 1. juli 2011 på Isle of Wight i England samt Arctic Winter Games i marts 2012 i Whitehorse, Yukon, Canada, hvor der blev holdt møder om Grønlands værtskab for AWG i 2016.

Naalakkersuisut og Kommuneqarfik Sermersooq har indgået aftale med Arctic Winter Games International Comitee om afholdelse af AWG i Nuuk i marts 2016. Aktiviteter på is-stadion bliver afholdt i Iqaluit.

På baggrund af samarbejdsaftalen fra 2000 mellem Nunavut og Grønland er der udarbejdet en Tillægsaftale om Kultur og Sprog, som forventes underskrevet i sommeren 2012. Det er intentionen at lave en 3-årig plan for udvikling af aktiviteter.

15. Departementet for Sundhed

Grønland er en aktiv medspiller i det nordiske og arktiske samarbejde på sundhedsområdet. Særligt har Medlem af Naalakkersuisut for Sundhed arbejdet for at styrke samarbejdsrelationerne med de arktiske og de vestnordiske egne. Dette er bl.a. sket gennem ministermøder og orienteringsrejser.

15.1. Arktisk Sundhedsministermøde

I februar 2011 var Medlem af Naalakkersuisut for Sundhed vært ved det første arktiske sundhedsministermøde. Her mødtes delegationer fra de arktiske lande samt Permanent Participants under temaet "Shared Challenges, Different Solutions: Arctic Health Cooperation in the 21st. Century". Som afslutning på mødet underskrev de tilstedeværende ministre og delegationsledere "the Arctic Health Declaration". Mødet var bl.a. finansieret gennem en pulje under Nordisk Ministerråds Arktiske Samarbejdsprogram.

15.2. Møde i Ministerrådet for Social og Helse 2011

I juni 2011 deltog Medlem af Naalakkersuisut for Sundhed Agathe Fontain i det årlige møde i Nordisk Ministerråd for Social og Helse. Finland havde formandskabet i Nordisk Ministerråd i 2011, og mødet afholdtes derfor i Finland.

15.3. Orienteringsrejse i Canada

I februar 2012 var Medlem af Naalakkersuisut for Sundhed på orienteringsrejse til Canada, hvor hun på invitation fra den canadiske sundhedsminister Leona Aglukkaq besøgte Halifax, Ottawa, Iqaluit, Quebec og Toronto. I Ottawa mødtes Medlem af Naalakkersuisut med Leona Aglukkaq og i Halifax mødtes hun med sundhedsministeren for Nova Scotia, Maureen MacDonald. Rejsen har ført til, at en samarbejdsaftale mellem Canada og Grønland på sundhedsområdet er under udarbejdelse.

15.4. Samarbejdsaftale med EEA

Medlem af Naalakkersuisut for Sundhed underskrev i januar 2012 en samarbejdsaftale med det europæiske miljøagentur (European Environment Agency EEA). Grønland og Europa får gennem aftalen mulighed for at dele viden omkring miljøets påvirkninger på befolkningens sundhed. Samarbejdsaftalen sikrer ligeledes, at viden fra forskellige undersøgelser bliver tilgængelig på grønlandsk henholdsvis engelsk.

15.5. Vestnordisk Sundhedsministermøde

I marts 2012 var medlem af Naalakkersuisut for Sundhed vært ved det første Vestnordiske Sundhedsministermøde. Mødet havde deltagelse af fagfolk og embedsmænd fra Grønland, Island og Færøerne, samt de respektive ministre; Færøernes sundhedsminister Karsten Hansen og Islands velfærdsminister Guðbjartur Hannesson. Formålet var at identificere spørgsmål og temaer af fælles interesse, herunder også potentielle samarbejdsområder. Ved mødet blev følgende temaer diskuteret: Velfærd, Udenlands-samarbejde samt Demografi, organisation og styring.

15.6. Møde i Ministerrådet for Social og Helse 2012

Medlem af Naalakkersuisut for Sundhed deltog d.11-12. juni 2012 i det årlige møde i Nordisk Ministerråd for Social og Helse. Norge har formandskabet for Nordisk Ministerråd i 2012 og mødet afholdtes således i Bergen.

Foruden de ordinære ministerrådssager var temaet for mødet "Bæredygtig sundhed og velfærd". Under dette tema diskuterede ministrene spørgsmålene "Velfærdsstatens betydning for folkesundheden – og folkesundhedens betydning for velfærdsstaten" og "Omstillinger og dynamik for mennesker og samfund – hvordan bevares social sikkerhed?" Ved mødet blev Nordisk Konvention for Social Sikring endvidere underskrevet og en ny strategi for det nordiske samarbejde på social- og sundhedsområdet blev vedtaget.

15.7. Orienteringsrejse til Alaska

Der er planlagt en orienteringsrejse til Alaska, hvor Departementet for Sundhed vil få indsigt i erfaringerne med levering af sundhedsydelser og fremme af folkesundheden i Alaska.

15.8. Øvrige aktiviteter

Foruden aktiviteter på Naalakkersuisutniveau, er der også en del internationale aktiviteter på sundhedsområdet på embedsmandsniveau og blandt fagfolk. Der arbejdes bl.a. med e-helse, kvalitet, monitorering, beredskab, forebyggelse og sundhedsfremme. Eksempelvis deltager repræsentanter fra Departementet for Sundhed ved ICCH (The International Congress on Circumpolar Health) 2012. Endvidere arbejdes der løbende på at udvikle samarbejdsrelationer med nabolande i Arktis og Norden. Departementet for Sundhed bidrager desuden løbende til diverse tværnationale strategier, eksempelvis Rigsfællesskabets Arktiske Strategi. Departementet for Sundhed arbejder endvidere med implementering af WHO's internationale sundhedsregulativ IHR i Grønland i samarbejde med Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Sundhedsstyrelsen i Danmark.

16. Departementet for Uddannelse og Forskning

16.1. Førskoleområdet

Departementet for Uddannelse og Forskning har deltaget i et fælles nordisk netværksmøde vedrørende førskoleområdet. Der er tale om en årligt tilbagevendende begivenhed. På møderne drøfter de nordiske lande fælles udvikling af indikatorer og monitorering af udviklingen på området. Næste møde holdes i Nuuk i september 2012.

Der har desuden været en række aktiviteter med Nunavut. Dette drejer sig først og fremmest om implementeringen af samarbejdsaftalen mellem undervisningsministerierne i Nunavut og Grønland. Det drejer sig desuden om deltagelse i konferencer begge steder. Departementet har deltaget i Nunavuts første førskolekonference og i et landsdækkende kursus for alle lærere i Nunavut. Repræsentanter for Nunavuts undervisningsministerium har deltaget i en konference i Nuuk om tidlig indsats, et seminar om førskoleområdet og et kursus i coaching af undervisningspersonale.

Departementet har desuden deltaget i en fælles planlægning af et circumpolart møde for undervisningsministre. Dette sket med deltagelse fra Grønland, Nunavut, Nunavik, North West Territories og Alaska. Ministermødet afholdes i Iqaluit i november 2012.

16.2. Folkeskolen

Naalakkersuisoq har i januar 2012 i København deltaget i afskedsreception for aftrædende direktør i Mary Fonden og velkomstreception for tiltrædende direktør. I denne forbindelse drøftedes det fortsatte samarbejde og udvikling heraf vedrørende projektet "Kammagiitta – Fri for Mobberi". Dette har blandt andet ført til, at Naalakkersuisoq den 4.- 7. juni i har været vært for besøg af HKH Kronprinsesse Mary og generalsekretæren for Red Barnet, Mimi Jakobsen.

16.3. Gymnasieområdet

Naalaakersuisoq har i oktober-november 2011 holdt møde i København med nordisk samarbejdsminister Manu Sareen om fortsat gymnasialt samarbejde mellem Danmark og Grønland. Mødet blev fulgt op af et nyt møde i december, hvor et besøg af ministeren i Grønland i foråret 2012 blev drøftet

16.4. Erhvervsuddannelser og videregående uddannelser

Naalakkersuisoq har i juni 2011 haft møder i Paris og Trouville vedr. uddannelsessamarbejde på universitetsniveau mellem Frankrig og Grønland. Dette omfattede møder med universitetspræsidenternes præsident om

udvekslingsamarbejde. Der blev her fra fransk side tilkendegivet interesse for et universitetssamarbejde generelt, hvilket efterfølgende er formidlet til Ilimmarfik. Der var særlig interesse for et samarbejde mellem Grønland og Université det Caen. Der blev desuden afholdt møde med rådgivere for daværende præsident Sarkozys og en repræsentant for Verdensbanken. Naalakkersuisoq gav desuden en forelæsning på Sorbonne Universitetet for studerende på Nordiske Studier.

Møderne blev efterfølgende fulgt op i juli 2011 af møder i Paris mellem Naalakkersuisoq og repræsentanter for Frankrigs uddannelsesministerium om udvekslingsaftaler på universitetsniveau og om forskningssamarbejde. Der blev i samme forbindelse udbygget diplomatiske forbindelser til Frankrig, hvilket har ført til diplomatiske besøg Grønland og "Franske Dage" i Katuaq. Desuden drøftedes udbygning af eksisterende ERASMUS-samarbejdsaftale mellem Grønland og Université de Versailles. Der påregnes desuden besøg af den tidligere direktør i AREVA, Anne Lauvergeon, i hvilken forbindelse hun vil holde foredrag om råstof og miljø for universitetsstuderende. Desuden påregnes samarbejdet mellem Danmark, Canada og Grønland at kunne udvides til også at omfatte Frankrig.

I januar 2012 har Naalakkersuisoq holdt møde i København med professionshøjskolen Metropol om samarbejde vedr. udveksling på såvel lærer- som studerendeniveau vedrørende radiografer, laboranter, sygeplejersker og naturfag. Naalakkersuisoq holdt i samme forbindelse møde med Århus Universitet om forskningssamarbejde og forankring af forskningsresultater i Grønland og om udvekslingsaftaler for studerende og lærere. Der er efterfølgende indgået aftaler i Nuuk mellem Aarhus Universitet, University of Manitoba, Klimacentret i Nuuk og Departementet for Uddannelse og Forskning. Aftalerne underskrives i juli i år. Dette betyder, at der vil komme flere ph.d. studerende til Grønland. Desuden vil det faglige miljø på universitetet blive udbygget, og der vil blive lavet en stærkere satsning inden klima og forskning i Arktis. Der vil desuden kunne laves udvekslinger og kurser med stærke professorer fra de to universiteter. Endelig vil der blive skabt en international indgangsportal til adgang til forskning i Arktis.

16.5. Højskoleområdet

Naalakkersuisoq deltog efter invitation herom i april-maj 2012 i et møde i Clyde River og Iqaluit med Nunavuts premierminister og uddannelsesminister. Mødet handlede om samarbejde på højskoleområdet, herunder om opbygning og indvielse af højskole i Nunavut. Der blev i denne forbindelse underskrevet i en MoU om samarbejdet.

16.6. Forskning

Naalakkersuisoq besøgte i juli 2011 sammen med daværende forskningsminister Charlotte Sahl-Madsen og daværende klima-, miljø- og ligestillingsminister Lykke Friis Rasmussen NEEM (North Greenland Eemian Ice Drilling) Ice Camp. I den forbindelse mødtes Naalakkersuisoq også med dekan Niels O. Andersen,

Københavns Universitet, hvilket har ført til et samarbejde med Mærsk McKinney Møller Videnscenter om de særligt naturvidenskabeligt begavede elever i folkeskole og gymnasier i Grønland. Det første hold med grønlandske elever, forventes at blive afholdt i efteråret 2012.

Naalakkersuisoq har i april 2012 deltaget som hovedtaler i International Polar Year Conference i Montréal. Han talte her om klimaforskning, samarbejde mellem Grønland, Danmark og Canada. Desuden fremhævede han vigtigheden af lokal forankring af forskning og vidensdeling i Grønland, search and rescue aktiviteter, miljøinitiativer, sårbare marinemiljøer og om den arktiske befolknings vigtighed i relation til klimaforskningen i verden.

16.7. Nordisk samarbejde

Naalakkersuisoq har deltaget i afholdte ministerrådsmøder for henholdsvis de nordiske samarbejdsministre og de nordiske undervisnings- og forskningsministre.

Dette har omfattet et samarbejdsministermøde i Vaasa, Finland, i september 2011, hvor man havde en drøftelse af grænsehindringsforum, smidiggørelse af samhandel i Norden, arbejdsmuligheder i nordiske lande og transport mellem landene. Der var i denne forbindelse også en diskussion om samarbejde mellem nordiske gymnasier, hvilket efterfølgende er fulgt op ved drøftelser herom med den danske samarbejdsminister. Der var desuden drøftelse af Nordisk Ministerråds budget, påbegyndelse af aftale om Grøn Vækst og en diskussion om udbygning af Helsingforsaftalen.

I oktober-november 2011 deltog Naalakkersuisoq i Nordisk Råds Session i København og ministerrådsmøder i forbindelse hermed. Han deltog i denne forbindelse sammen med øvrige medlemmer af Naalakkersuisut også i en kaffemik i Det Grønlandske Hus i København, hvor grønlandere i Danmark havde mulighed for at stille spørgsmål til delegationen. Naalakkersuisoq deltog også i det nordiske globaliseringsforum om Grøn Vækst, Grænsehindringer, Arktisk Strategi, samarbejde om olieudslip m.v.

I januar 2012 deltog Naalakkersuisoq i de nordiske samarbejdsministres møde i Oslo. Her drøftedes Grøn Vækst, Budget for Nordisk Ministerråd og Nordisk Kulturfond.

I marts 2012 deltog Naalakkersuisoq i Nordisk Råds ekstra session i Reykjavik. Han holdt her tale om aldersmæssig sammensætning af befolkningerne og heraf afledte udfordringer, erhvervsudvikling, miljøbevarelse i Arktis og Norden, FN's miljøprogram, partikelforening, CSR i Arktis, samarbejde mellem de selvstyrende lande og om samarbejde om sundhed og velfærd i Arktis/Norden.

17. Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø

17.1. Det arktiske samarbejde - Arktisk Råd

Departementet for Indenrigsanliggender (NNPAN) deltager i følgende af Arktisk Råds arbejdsgrupper: Arctic Monitoring and Assessment Programme (AMAP) og Protection of the Arctic Marine Environment (PAME). I begge arbejdsgrupper deltager Grønland sammen med den danske delegation. Ligeledes deltager NNPAN i Conservation of Arctic Flora and Fauna (CAFF), hvor Grønland varetager Rigsfælleskabets samlede interesser. Ligeledes indgår NNPAN på embedsmandniveau i en række af AC's igangsatte projekter.

17.2. Arctic Monitoring Assessment Program (AMAP)

I 2011 har NNPAN opprioriteret AMAP ved en aktiv deltagelse i møder samt deltagelse i aktiviteter i AMAP regi.

17.3. Protection of the Arctic Marine (PAME)

Fokus på beskyttelse af det marine havmiljø var et af nøglepunkterne der blev drøftet på det Arktiske Miljøministermøde i Ilulissat i juni 2010. Formandens udtalelse støtter den allerede i gangsatte proces i Arktisk Råd om opfølgning på anbefalingerne fra Arktisk Råds Arctic Marine Shipping Assessment (AMSA) om identifikation af havområder med øget økologisk og kulturel værdi, og hvor relevant vurdering af behovet for forvaltningsmæssige tiltag for at beskytte disse områder mod påvirkninger fra skibstrafik for eksempel ved i Arktis at udpege et sårbart havområde eller særligt sårbart havområde efter reglerne i IMO. Processen i Arktisk Råd afsluttes formentlig i 2012/2013.

En embedsmandgruppe har i 2011 arbejdet med opfølgning på det Arktiske Miljøministermøde hvor en rapport om identificering af særlige sårbare havområder er udarbejdet.

Den danske regering og Naalakkersuisut besluttede i 2011 at arbejde videre med 3 af de identificerede områder som pilotprojekter, hvor det skal vurderes hvorvidt der er behov for en række forvaltningsmæssige tiltag i forhold til skibstrafik.

Grønland er medleder for et opfølgningsprojekt i regi af AMAP/CAFF/PAME af AMSA Anbefaling aps.

PAME har en tæt grænseflade til arbejdsgruppen for beredskab (EPPR), der arbejder med forebyggelse af uheld og beredskab til søs. Grønland deltager ikke aktivt i EPPR.

17.4. Conservation of Arctic Flora and Fauna (CAFF)

CAFF arbejdsgruppen omhandler beskyttelse af biodiversitet og økosystemer og bidrager til at sikre implementering af Konventionen om Biologisk Mangfoldighed.

Som opfølgning på en beslutning taget i regi af Biodiversitetskonventionen (CBD) under partskonferencen i 2010 har CAFF/Grønland medvirket til at udarbejde et dokument der er blevet drøftet i regi af CBDs tekniske og videnskabelige gruppe hvor Arktisk Biodiversitet er i fokus. Et resolutionsforslag blev drøftet i 2011 og skal vedtages på CBD COP i 2012.

I 2011 har Grønland fortsat med at varetage vores rolle som medleder for Arctic Biodiversity Assessment (ABA). Endvidere har Grønland/Danmark via Miljøstøtte til Arktis (DANCEA ordningen) haft en dansk seniorforsker på.

I 2011 har Grønland endvidere medvirket til at sikre den fortsatte implementering af the Circumpolar Biodiversity Monitoring Programme. Ligeledes har Danmark/Grønland været medleder på den terrestriske ekspertgruppe under CBMP og har i 2011 været vært i Danmark for et stort ekspertmøde. En række vigtige tekniske rapporter udkom i 2011 hvis resultater nu er ved at blive omsat til konkrete handlingselementer i CAFF.

17.5. Det nordiske samarbejde - Nordisk Ministerråd for miljøspørgsmål

I 2011 deltog Medlem af Naalakkersuisut for Indenrigsaffærender, Natur og Miljø i Nordisk Miljøminister mødet under Nordisk Råds session. Under mødet blev emner såsom bæredygtig udvikling, grøn vækst, klima og det kommende miljøhandlingsprogram diskuteret. NNPAN har efterfølgende deltaget i udarbejdelsen af det kommende miljøhandlingsprogram 2013-2018.

17.6. Embedsmandskomiteen for Miljøspørgsmål

NNPAN har siden 2009 valgt at prioritere deltagelsen i EK-M og Arbejdsudvalgsgruppen under EK-M (AU), også kendt som miljøsektoren.

NNPAN har ligeledes valgt at prioritere deltagelsen i følgende 2 arbejdsgrupper indenfor det nordiske samarbejde: Akvatisk Økosystem Gruppen og Nordisk Affaldsgruppe.

I perioden 2013-2018 har miljøsektoren valgt at prioritere følgende fire områder:

- Grøn samfundsudvikling
- Klimaændringer, luftforureninger og havforsuring
- Biologisk mangfoldighed og økosystemtjenester
- Sundhed og miljøfarlige kemikalier

17.7. Environmental Subcommittee under Permanent Committee

I forlængelse af de seneste møder i underkomiteen har Grønland/Danmark i fællesskab igangsat et udredningsarbejde omkring en evaluering af de amerikanske

miljøstandarder (FGS) versus den grønlandske miljølovgivning så det sikres, at der anvendes den højeste miljøstandard på Thule Air Base, hvilket er i tråd med Igaliku-erklæringen.

17.8. Oslo-Paris Konventionen (OSPAR)

Konventionens formål er, at forebygge og bekæmpe forurening af det marine miljø. Konventionen får stadig større relevans for Grønland bl.a. fordi der drøftes problemstillinger omkring arter der findes i Grønland, om marine beskyttede områder samt problemstillinger relateret til råstofområdet.

17.9. Espoo-Konventionen

Konventionen kræver, at planer for anlæg af potentiel skadelig art skal kommunikeres til mulige berørte parter, og at anlæggets miljøpåvirkninger skal undersøges. Af konventionen fremgår det, at der skal gennemføres en miljøkonsekvensvurdering (VVM) ved anlæg nævnt i konventionen. Grønland har endnu ikke regler omkring VVM (Vurdering af Virkning på Miljøet), men det forventes, at en VVM-bekendtgørelse er udarbejdet i 2012 og heri søges Espoo-Konventionen implementeret.

17.10. UNESCO-konventionen om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv, World Heritage

I 2004 blev Ilulissat isfjord optaget på UNESCOs Verdensarvsliste som det første grønlandske område.

NNPAN har i 2011 koncentreret arbejdet omkring den nationale forvaltning af området, herunder sikring af at de tiltag der fremgår af forvaltningsplanen for verdensarvsområdet implementeres.

NNPAN har i 2011 deltaget i det årlige nordiske verdensarvsmøde. På dette møde fokuseres der på faglige diskussioner og informationsudveksling imellem de nordiske lande.

17.11. Konventionen om biologisk mangfoldighed (CBD)

Det er Biodiversitetskonventionen der fastsætter at udnyttelsen af de levende ressourcer skal ske på et bæredygtigt grundlag og at man skal anvende forsigtighedsprincippet i forvaltningen af de levende ressourcer.

I 2011 har fokus været på opfølgning af CBD COP beslutninger taget i Japan 2010, herunder de strategiske målsætninger (Aichimål).

På nationalt plan har NNPAN i 2011 været tovholder på det såkaldte "netværksprojekt" som skal identificere vigtige biologiske naturområder i Grønland og

på basis af dette danne grundlag for en strategi for beskyttede områder i Grønland. Arbejdet skal bl.a. munde ud i en faglig rapport over de vigtigste biologiske områder i Grønland. Denne rapport forventes at foreligge i 2012. Projektet er en direkte forlængelse af forpligtigelserne i regi af CBD og vil således medvirke til at Grønland implementere konventionens forpligtigelser herhjemme.

17.12. Washingtonkonventionen (CITES)

NNPAN er administrativ myndighed for Konventionen om International Handel med Udryddelsestruede Vilde Dyr og Planter i Grønland (CITES). Arbejdet varetages i tæt samarbejde med Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, grundet deres ressortansvar for marine/terrestriske pattedyrarter.

17.13. Konventionen om vådområder af international betydning (Ramsarkonventionen)

Naalakkersuisut besluttede i 2011 at udpege det 12. ramsarområde i Grønland (Ørsted Dal) som følge af en verserende sag om at åbne en molybdænmine i Østgrønland (Malmbjerget), som medfører anlæg af veje, havn og lufthavn i et eksisterende ramsarområde "Heden".

I 2011 har fokus endvidere været på at arbejde for vidensdeling og beskyttelse af ramsarområder blandt andet igennem det regionale nordiske Baltiske Ramsar initiativ (NorBalWet) med henblik på at få fokus på arktiske problemstillinger, og sikre udbredelsen af viden om de eksisterende arktiske Ramsarområder samt potentielle nye områder. Endvidere er der sket en opdatering af information om de grønlandske Ramsarområder i tråd med konventionens retningslinjer og der er udarbejdet en nationalrapport forud for Ramsar COP10 mødet i Rumænien i juli 2012.

17.14. Det Europæiske Miljøagentur

Den 25. november 2010 indgik direktøren for Det Europæiske Miljøagentur og Medlemmet af Naalakkersuisut for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø en samarbejdsaftale.

Samarbejdsaftalen indeholder bl.a. en aftale om udveksling af medarbejdere med henblik på at styrke kapacitetsopbygningen samt at koordinere informationsudvekslingen mellem Grønlands Selvstyre og miljøagenturet på områder af fælles bekymring og interesse. Samarbejdet omfatter bl.a. områderne: Kemikalier og farlige stoffer, herunder monitorering og vurdering af stoffer som ophobes i fødekæden eller hormonforstyrrende stoffer som påvirker mennesker og dyrelivet, affaldshåndtering, havmiljøet samt biodiversitet.

Aftalen giver bl.a. mulighed for at NNPAN deltager som observatør i det europæiske Miljøinformations- og Observationsnetværk (Eionet), herunder muligheden for at

deltage i møderne mellem de nationale kontaktpersoner (National Focal Points) tre gange årligt.

Medlem af Naalakkersuisut for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø har mødtes med direktøren for det Europæiske Miljøagentur for at følge op samarbejdsaftalen. Der er bl.a. blevet udarbejdet en DVD om affaldshåndtering i Grønland som opfølgning på aftalen.

NNPAN har i 2011 deltaget i et af de tre årlige møder mellem de nationale kontaktpersoner.

17.15. WWF

NNPAN har i 2011 deltaget aktivt i det af Udenrigsdirektoratet igangsatte arbejde med at udarbejde en samarbejdsaftale med WWF om et fremtidigt gensidigt samarbejde.